

انجیلِ عیسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ مَرَقَس

یحییٰ تعمید دهنده راه ره بلده عیسیٰ مسیح تیار مونه

۱ شروع انجیلِ عیسیٰ مسیح باچه خدا.

۲ اینی پیشگوی د کتابِ ایشیا نبی نوشته شده:

”ما رسولُ خُو ره پیشلون تُو رِبی مُونم

تا راه تُو ره پیش رُو تُو آماده کُنه؛

۳ آواز کسی که د بیابو چیغ زده مَوگیه،

’راه ره بلده خداوند آماده کُنید

و راه رُو شی ره راست-و-بیدیه کُنید.“

۴ د مُطابِقِ امزی پیشگوی یحیای تعمید دهنده د بیابو ظاهر شد و یگ غسلِ تعمید ره

اعلان کد که مردم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه. ۵ مردم از تمام منطقه یهودیه

و اورشلیم بُر شده د پیش ازو میمد و گناه های خُو ره اقرار کده از دستِ ازو د دریای

اُردن غسلِ تعمید میگریفت. ۶ یحییٰ کالای ره که از پاشم اُشتر بُود موبوشید و د گرد

کمر خُو یگ کمر بند چرمی دشت و خوراک شی مَلخ و غسلِ صحرا بی بُود.

۷ او اعلان کده مَوگفت: ”کسی که قدرت شی از مه کده کلویه، بعد از مه مییه؛

ما حتی لایق شی ره ندرم که خَم شده بند چپلی شی ره واز کُتم. ۸ ما شمو ره قد آو

غسلِ تعمید ددم، لیکن آو شمو ره قد روح القدس غسلِ تعمید میدیه.“

۹ د امزو روزا عیسیٰ از ناصره جلیلیه آمد و د دریای اُردن از دستِ یحییٰ غسلِ تعمید

گریفت. ۱۰ و امی که عیسیٰ از آو بُر شد، او دید که آسمو شق شد و روح القدس

دَ شَکْلِ یَکِ کَوْتَرِ دَ بِلَه اِزُو نَازِلِ شُد. ^{۱۱} و یَکِ آوازِ از آسَمو آمَدَه کُفَت: ”تُو باچِه دوست-دَشْتَنی مَه آستی که از تُو خوش-و-راضی آسْتَم.“
^{۱۲} اوختَه رُوحِ اَلْقُدْسِ دِستی اُو رَه دَ بیابو بُرد. ^{۱۳} اُو مَدَتِ چَل رُوزِ دَ بیابو بُود و شَیْطُو اُو رَه وَسُوسَه مُوکَد؛ اُو دَ مینکلِ جانورایِ وَحْشی بُود و ملایکَه ها خِدمتِ شی رَه مُوکَد.

^{۱۴} بعد از دِستگیرِ شُدونِ یحییٰ عیسیٰ دَ جلیلیه رفت؛ اُو دَ اُونجی خوشخبریِ پادشاهی خُدا رَه اِعلانِ کَدَه ^{۱۵} مُوگُفَت: ”وختِ پوره شُدَه و پادشاهی خُدا نزدیکِ آستَه. پس توبه کُنید و دَ خوشخبریِ ایمانِ بیرید.“

عیسیٰ اوّلین یارا رَه دَعوتِ مُونه

^{۱۶} وختیکه عیسیٰ دَ لَبِ درِیایِ جلیلیه گشت-و-کُذارِ مُوکَد، اُو شَمعون و برار شی اندریاس رَه دِید که تورِ ماهی‌گیریِ رَه دَ دریا پورته مُونه، چُون اُونا ماهی‌گیرِ بُود.
^{۱۷} اُو دَزوا کُفَت: ”از پُشتِ ازمه ببید تا شَمو رَه شِکارچیِ مردُمِ جورِ کُنم.“ ^{۱۸} اُونا فَوریِ تورِ هایِ ماهی‌گیریِ خُو رَه ایله کَدَه از پُشتِ اِزُو رَیِ شُد. ^{۱۹} وختی کم وَریِ پیش رفت، اُو یَعقُوبِ باچِه زیدی و برار شی یوختّا رَه دِید که دَ مَنَه کِشتیِ تورِ هایِ ماهی‌گیریِ خُو رَه آماده مُونه. ^{۲۰} اُو دِستیِ اُونا رَه کُویِ کَد و اُونا آتِه خُو زیدی رَه قَد مُزُدورکارا دَ کِشتیِ ایله کَدَه از پُشتِ اِزُو رَیِ شُد.

عیسیٰ یَکِ آدَمِ جِنْدیِ رَه شِفا مِیدیه

^{۲۱} اوختَه اُونا دَ شارِ کَفَرناحوم رفت. دَ اُونجی عیسیٰ دَ رُوزِ آرامِ فَوریِ دَ عِبادتِ خانه دَرآمد و دَ تَعْلیمِ دَدو شُرُوعِ کَد. ^{۲۲} مردُمِ از تَعْلیمِ شی خِیرو مَنَد، چُون اُو رَقَمِ کِسیِ که صَاحِبِ قُدْرَتِ-و-اِختیارِ بَشَه دَزوا تَعْلیمِ دَد، نَه رَقَمِ عَالِمایِ دِینِ.

۲۳ دَ امزُو غَیْت دَ عِبَادَتِ خانِه ازوا یِگ آدم بُود که روحِ ناپاک دَشت. او چِیغ زَدِه گُفت: ۲۴ ”ای عیسیای ناصِری، قد ازمو چی غَرَضِ دَری؟ آیا اَمَدِے که مو ره نَابُود کُنِی؟ ما تُو ره مِیَنخِشُم که تُو کی اَسْتِی؛ تُو اَمُو مُقَدَّسِ خُدا اَسْتِی.“ ۲۵ لیکن عیسی دَ بِلِه ازو هَیْبَتِ کدِه گُفت: ”چُپِ بِشِی و ازو بُرِ شو!“ ۲۶ اوخته روحِ ناپاک اَمُو آدم ره سَخْتِ تکان دَد و قد آوازِ بِلند چِیغ زَدِه ازو بُرِ شُد. ۲۷ پِگِ ازوا تَعَجُّبِ کد، دَ اندازِه که از یِگدِیگِه خُو پُرسان کدِه مُوگُفت: ”ای چِیزخِیلِ اَسْتِه؟ یِگِ تَعْلِیمِ نُو قد قُدْرَتِ و-اِختِیار! او حتّی دَ بِلِه ارواحِ ناپاک اَمَرِ مُونِه و اونا از ایدِ شی موشِه!“ ۲۸ و خِبرِ ازو فَوْرِی دَ تمامِ مَنطِقِه های گِرد-و-بَرِ جِلِیلِیَه تِیْتِ شُد.

شفا دَدونِ ناجورا

۲۹ امی که عیسی و یارای شی از عِبَادَتِ خانِه بُرِ شُد، اونا فَوْرِی قد یَعْقُوبِ و یوَحَنّا دَ خانِه شِمعونِ و اَندرِیاسِ دَرآمد. ۳۰ خُسْرَمادِرِ شِمعونِ تُو کدِه خاو شُدُد. اونا دِستی اُو ره از حالِ ازو باخبر کد. ۳۱ اوخته عیسی پِیشِ اَمَدِ و دِستِ شی ره گِرِفْتِه اُو ره باله کد و تُو اُو ره ایلِه کد و اُو دَ خِدْمَتِ ازوا مَشْغُولِ شُد.

۳۲ دَ امزُو شامِ بَعْدِ از آفَتُو شِشتو، اونا تمامِ ناجورا و جِنْدِی ها ره دَ پِیشِ عیسی اُورْد. ۳۳ و پِگِ مَرْدُمِ شارِ دَ پِیشِ درگِه جَمِ شُدُد. ۳۴ عیسی غَدْرِ کَسا ره که دَ ناجوری های رَقْمِ رَقْمِ گِرِفْتار بُود، شفا دَد و غَدْرِ جِنِیاتِ ره بُرِ کد، و لِه نَه اِیْشَتِ که جِنِیاتِ توره بُگِیَه، چِراکه اونا اُو ره مِیَنخِشِید.

عیسی دَ سراسرِ جِلِیلِیَه تَبْلِیغِ مُونِه

۳۵ صَباحِ گاهِ وختِیکِه هِنوزِ تَرِیکِ بُود، عیسی باله شُدِه از خانِه بُرِ شُد و دَ یِگِ بیابو رَفْتِه دَ اُونجِی مَشْغُولِ دُعا شُد. ۳۶ شِمعونِ و رَفِیقایِ شی دَ پالیدونِ ازو بُرِ شُد. ۳۷ وختِیکِه اُو ره پِیدا کد، دَزُو گُفت: ”پِگِ مَرْدُمِ تُو ره مُوپالِه.“ ۳۸ اُو دَزُوا گُفت:

”بیبید که یگو جای دیگه د آغیلای گِرد-و-بَر بوری، تا د اُونجی ام خوشخبری ره اعلان کنم، چُون بلده امزی کار بُرو اَمَدیم.“

پاک شُدونِ آدمِ کولی گِرِفته

۳۹ پس عیسی د سراسرِ جلیلیه و عبادت خانه های ازوا وَعظ مُوكد و جنیات ره بر مُوكد. ۴۰ یگِ آدمِ کولی گِرِفته پیش شی اَمده زانو زَد و عَذر-و-زاری کده دَزو گُفت: ”اگه تُو بَخاهی مِینتی مَره پاک کنی.“ ۴۱ دِلِ عیسی د حالِ اَزو سوخت، دِست خُو ره دراز کد و د بِلِه اَزو اِشسته گُفت: ”ما میخایم، پاک شو.“ ۴۲ فَوری مَرَضِ کولی اَزو دُور شُد و اُو پاک شُد.

۴۳ عیسی اُو ره سخت مَنع کد و بَدونِ طال-و-طول اُو ره رِیی کده ۴۴ دَزو گُفت: ”هُوش کُو که د کس چیز نَگی، بلکه رفته خود ره د پِیشوا نِشو بَدی و بلده پاک شُدون خُو چیزی ره که مَوسا اَمر کده تقدیم کُو تا بلده ازوا یگِ شاهدی بَشه.“ ۴۵ لیکن اُو بُرو رفته د اعلان کدونِ امزو توره شروع کد، د اندازه که عیسی دیگه نَتَنِست د شار داخل شنه، بلکه د برونِ شار د جایای گوشه مومند و مردُم از هر طرف د پیش شی میمَد.

جور شُدونِ یگِ آدمِ فَلَج

۱ بعد از چند روز وختیکه عیسی بسم د کفرناحوم داخل شُد، خبر تیت شُد که اُو ۲ د خانه آسته. ۳ اوخته تعدادِ کلونِ مردُم جَم شُد، د اندازه که حتی برونِ درگه خانه ام جای نَبود و اُو کلام ره بلده ازوا بیان مُوكد. ۴ د امزو غیتِ مردُم یگِ آدمِ فَلَج ره که د وسیله چار نفر اُورده شُد، د پیشِ عیسی مَویرد. ۴ مگم وختی اونا بخاطرِ جمعیتِ مردُم نَتَنِست که اُو ره د پیشِ عیسی بَبره، اونا بامِ بِلِه سرِ عیسی ره کَند. بعد از سُلَاح کدونِ بام، اونا امو جاگه ره که آدمِ فَلَج د بِلِه شی خاو بُود، تاه کد. ۵ وختیکه عیسی ایمان

ازوا ره دید، او د آدم فلج گُفت: «باچه مه، گناه های تو بخشیده شد.»^۶ ولی بعضی عالمای دین که د اونجی ششسته بُود، د دل خو سوال کد که: «چرا ای آدم ای رقم مَوگیه؟ ای کفرگویی آسته! کی میتنه گناه ها ره ببخشه بغير از خدا و بس؟»^۸ عیسی فوری د روح خو پی بُرد که اونا د دل های خو چی فکر مونه. اوخته دزوا گُفت: «چرا ای رقم فکرا ره د دل های خو جای میدید؟»^۹ کدم شی آسوتر آسته که د امزی آدم فلج بگی: «گناه های تو بخشیده شد» یا ای که 'باله شو و جاگه خو ره گرفته بورو؟'^{۱۰} مگم تا بدنید که «باچه انسان»^{۱۱} د زوی زمی قدرت-و-اختیار بخشیدون گناه ها ره دَره بنگرید که چیز کار مونم.» پس د آدم فلج گُفت: «دز تو موگم، باله شو، جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو.»^{۱۲} او باله شد و فوری پیش روی پگ ازوا جاگه خو ره گرفته ری شد، بطوری که پگ ازوا خيرو مند و خدا ره ستایش کده گُفت: «امی رقم کار ره مو هرگز ندیده.»

لاوی مالیه گیر یار عیسی موشه

^{۱۳} عیسی بسم د لب دریا رفت و پگ مردم د پیش ازو آمد و او اونا ره تعلیم دد.
^{۱۴} د حالیکه او مورفت، لاوی باچه حلفی ره دید که د جای مالیه گرفتو ششسته و او دز شی گُفت: «از پُشت ازمه بیه.» و او باله شده از پُشت ازو ری شد.
^{۱۵} د حالیکه عیسی د خانه لاوی سر دسترخو شششد، تعداد کلون مالیه گیرا و گناهکارا ام آمده قد ازو و یارای شی ششست، چون د اونجی غدر کسا بُود که ازو پیروی موکد.
^{۱۶} وختی عالمای دین فریسیا دید که او قد مالیه گیرا و گناهکارا نان موخوره، اونا د یارای شی گُفت: «چرا او قد مالیه گیرا و گناهکارا نان موخوره؟»^{۱۷} امی که عیسی ای توره ره شنید، او دزوا گُفت: «کسای که جور آسته، د طیبب ضرورت ندره، بلکه

^{۱۰:۲} بلده معلومات کلوتر د باره «باچه انسان» د فهرست لغات مشکیل رجوع کنید.

ناجورا ضرورتِ دَره. ما نَمَدیم که مردمای عادلِ ره دعوتِ کُنم، بلکه اَمَدیم که گناهکارا ره دعوتِ کُنم.

دَ باره روزه

۱۸ دَ امزُو زمانِ شاگردای یحییٰ و فریسیا روزه میگیرفت. اوخته مردم پیشِ عیسیٰ اَمده دَزُو گُفت: ”چرا شاگردای یحییٰ و شاگردای فریسیا روزه میگیره، مگم یارای ازتُو روزه نمیگیره؟“ ۱۹ عیسیٰ دَزُوا گُفت: ”ایا مهمونای توی خانه تا وختیکه دامادِ قد ازوا آسته، میتنه روزه بگیره؟ نه. تا زمانیکه دامادِ قد ازوا آسته، اونا نمیتنه روزه بگیره. ۲۰ مگم روزای مییه که داماد از وا گرفته موشه؛ اوخته دَ امزُو روز اونا روزه میگیره. ۲۱ هیچ کس یگِ تُوته رختِ نو ره دَ کالای کهنه پینه نَموکنه، اگه بکنه، امو رختِ پینه شده ازو کنده موشه و پارگی شی از بد بدتر موشه. ۲۲ و هیچ کس شرابِ تازه ره دَ مَشک های کهنه شیو نَمونه. اگه بکنه، شرابِ مَشک ها ره میترقنه و شرابِ لَوو شده مَشک ها ضایع موشه، بلکه شرابِ تازه ره دَ مَشک های نو شیو مونه.“

دَ باره روزِ آرام

۲۳ دَ یگِ روزِ آرامِ عیسیٰ از مَنه کِشت های گندم تیر موشد و یارای شی دَ حینِ رفتو شروع دَ کندونِ خوشه های گندم کد. ۲۴ فریسیا دَزُو گُفت: ”توخ کو، چرا اونا کاری ره مونه که دَ روزِ آرامِ روا نییه؟“ ۲۵ او دَزُوا گُفت: ”ایا شمو هرگز نَخانیدید که داوود چیز کار کد، وختیکه خود شی و رفیقای شی مُحْتَاجِ نان و گشنه بود؟ ۲۶ او دَ زمانِ آبیاتار پیشوای بزرگ دَ خانه خُدا داخل شد و نانِ تقدیم شده ره خورد که خوردن شی بَغیر از پیشوایو بلده هیچ کس روا نییه؛ و او دَ رفیقای خُو ام دد.“ ۲۷ اوخته عیسیٰ دَزُوا گُفت: ”روزِ آرامِ بلده انسان مقرر شد، نه که انسان بلده روزِ آرام. ۲۸ دَ امزی حساب «باچه انسان» صاحبِ روزِ آرامِ ام آسته.“

شفای آدمِ دِست خُشک شُدِه

۳

۱ عیسیٰ بسمِ دَ عِبَادَتِ خانِه داخِل شُد. دَ اُونجی یِگ آدمِ بُوَد کِه دِست شی خُشک شُدُد. ۲ اونا نظر شی دَ عیسیٰ بُوَد تا بِنِگرِه کِه اگِه اُو اُمُو آدمِ رِه دَ روزِ آرامِ شفا بَدیه، اونا اُو رِه ملامتِ کُنِه. ۳ پس اُو دَمزُو آدمِ دِست خُشک شُدِه گُفت: ”بیه، دَ مینکل جای ایسته شو.“ ۴ اوخته اُو دَزوا گُفت: ”آیا دَ روزِ آرامِ نیکی کدو رَوا آسته یا بَدی کدو، نِجاتِ دَدونِ جانِ یا کُشتونِ شی؟“ اونا چُپ مَند. ۵ عیسیٰ چارِ طرفِ خُو قد قار سُونِ ازوا تُوخ کد و از سَنگدِلی ازوا جِگرخُونِ شُدِه دَزُو آدمِ گُفت: ”دِستِ خُو رِه دِراز کُو.“ اُو دِراز و دِستِ شی جور شُد. ۶ اوخته فریسیا بَرُو رَفت و فَوری قد طرفدارای هیروُدیس دَ ضِدِ عیسیٰ نَقشه کَشید کِه چی رَقمِ اُو رِه نَابُوَد کُنِه.

جمعیّتِ مَرْدُمِ از پُشتِ عیسیٰ موره

۷ عیسیٰ قد یارای خُو سُونِ لَبِ دریا رَفت و یِگ جمعیّتِ کُنِه از جَلیلیه از پُشتِ شی رَبی شُد؛ ۸ و از یَهُودیه، اورُشلیم، اِدومیه، از اُو طرفِ دریایِ اُردُن و از منطقایِ صُور و صیدون ام جمعیّتِ کُنِه مَرْدُمِ وختی دَ بارِه کارای ازو شِنید، دَ پیشِ شی اَمَد. ۹ بخاطرِ جمعیّتِ کَلو اُو دَ یارای خُو گُفت کِه یِگ کِشتی بلَدِه شی آماده کُنِه تا مَرْدُمِ دَ بَلِه ازو بَیر-و-بار نَکُنِه. ۱۰ چُونِ اُو غَدَر کسا رِه شفا دَدِه بُوَد، امزُو خاطرِ هر کسِی کِه ناجوری دَشت دَ بَلِه ازو تُشه مُوکد تا دَ جانِ شی دِست بَزنِه. ۱۱ هر غَیتی کِه اَرواحِ ناپاکِ اُو رِه مَیدید، دَ پیشِ شی رُوی دَ خاکِ موفتد و چِیغِ زَدِه مُوکُفت: ”تُو باجِه خُدا آستی!“ ۱۲ مَگمِ عیسیٰ سَخت تَاکید کَدِه دَزوا اَمَرِ مُوکد کِه اُو رِه بَرَمَلا نَکُنِه.

اِنْتِخَابِ كَدُونِ دوازده رسُول

۱۳ اوخته عیسیٰ دَ بِلِه کوه رفت و کسای ره که میخواست دَ پیش خُو طلب کد و اونا دَ پیش ازُو اَمَد. ۱۴ او دوازده نفر ره کوی کده [اونا ره «رسُول» لَقَب دَد]^a، تا قد شی یگجای بَشه و تا اونا ره بلده وَعَظ کدو رَی کُنه ۱۵ و اونا قُدَرت دَشته بَشه که جِنیات ره بُر کُنه. ۱۶ [اُمُو دوازده نفر ره که مَقَرَر کد]^b اینیا بُود: شَمعون که او ره پَتْرُس نام ایشَت، ۱۷ یعقوب باچه زیدی و یوَحَنَّا بِرارِ یعقوب که اونا ره «بوانرگِس» یعنی «باچه های گُرگرداغ» نام کد؛ ۱۸ اَندریاس، فِیلِیپُس، بَرَتولما، متی، توما، یعقوب باچه حَلفی، تَدّی، شَمعونِ غَیَرَتی ۱۹ و یهُودایِ اِسْخَرِیوطی که یهُودایِ اِسْخَرِیوطی عیسیٰ ره دَ گَیِر دَد.

تَهْمَتِ عَالِمایِ دِینِ دَ بِلِه عیسیٰ

۲۰ اوخته عیسیٰ خانه رفت و مردُم بسمِ جَم شُد دَ اندازه که او و یارای شی بلده نان خوردو ام فرصت پیدا نَتَنست. ۲۱ وختیکه قَومایِ نَزْدِیک شی ای ره شَنید، اونا اَمَد تا او ره بُره، چُون اونا مُوگفت که او عَصاب خُو ره از دِست دَده. ۲۲ عَالِمایِ دِینِ که از اورشَلیم اَمده بُود، مُوگفت: ”او بَعْلزَبُول^c ذره و جِنیات ره دَ کومکِ سَردِستِه جِنیات بُر مُونه.“

۲۳ پس عیسیٰ اونا ره پیش خُو کوی کد و مَثَل اُورده دَزوا گُفت: ”شَیْطو چَطور مِیتنه که شَیْطو ره بُر کُنه؟ ۲۴ اگه یگ مَمَلکت دَ ضِدِ خود خُو تَقْسِیمِ تَقْسِیمِ شُنه، او مَمَلکتِ نَمِیتنه که اُسْتوار بُمنه. ۲۵ و اگه یگ خانوار دَ ضِدِ خود خُو تَقْسِیمِ تَقْسِیمِ شُنه، او خانوارِ نَمِیتنه که اُسْتوار بُمنه. ۲۶ اگه شَیْطو ام دَ ضِدِ خود خُو باله شُنه و تَقْسِیمِ تَقْسِیمِ

^a ۳:۱۴ متن داخلِ قَوسِ دَ بعضی نُسَخه ها نوشته نییه. ^b ۳:۱۶ متن داخلِ قَوسِ دَ بعضی نُسَخه ها

نوشته نییه. ^c ۳:۲۲ «بَعْلزَبُول» یعنی سَردِستِه جِنیات.

شُنه، اُو نَمیتنه که مُقاومت کنه، بلکه آخِر شی رَسیده. ^{۲۷} امی رقم هیچ کس نَمیتنه که دَ خانِه آدم زور تُو داخلِ شُنه و مال های شی ره چور-و-چپاؤل کنه تا که اولِ آدم زور تُو ره بسته نَکنه؛ ولے بعد ازُو میتنه خانِه ازُو ره چپاؤل کنه.

^{۲۸} ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، تمام گُناه های انسان و هر رقم کُفرگویی که کنه، بخشیده موشه. ^{۲۹} مگم هر کسی که دَ ضِدِ روحِ اَلقدس کُفرگویی کنه، تا اَبَد بخشیده نَموشه، بلکه اُو محکوم دَ گُناهِ اَبَدی آسته. ^{۳۰} ”چون اونا مُوگفت: ”اُو یگ روح ناپاک دَره.“

آبه و برارونِ عیسیٰ

^{۳۱} اوخته آبه و برارونِ عیسیٰ آمد و دَ بَرُو ایسته شُدِه یگو کس ره رِبی کد تا اُو ره کوی کنه. ^{۳۲} جمعیتِ مردُم دَ گرد ازُو شِشْتند و اونا دَزُو گُفت: ”آبه تُو و برارون تُو دَ بَرُو یه و تُو ره طلب مونه.“ ^{۳۳} اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟“ ^{۳۴} و سُون امزُو کسای که دَ گرد شی شِشْتند، توخ کده گُفت: ”اینیا آبه و برارون مه آسته؛ ^{۳۵} چون هر کسی که خاست-و-اراده خُدا ره دَ جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته.“

مَثَلِ تُخْمِ زَدُونِ دِیغُو

^۱ عیسیٰ بسم دَ لبِ دریا دَ تعلیم دَدو شروع کد. جمعیتِ کثه دَ گرد ازُو جَم شُد، دَ اندازه که اُو دَ یگ کِشتی که دَ مَنه دریا بُود سوار شُدِه شِشت دَ حالیکه تمام جمعیتِ دَ لبِ دریا ایسته بُود. ^۲ اوخته اُو مَثَلِ اُورده چیزای کَلو بلده ازوا تعلیم دَد و دَ تعلیم خُو دَزوا گُفت:

^۳ ”گوش کُنید، یگ دِیغو بلده تُخْم زَدو بَرُو رفت. ^۴ دَ حالیکه تُخْم ره پاش میدد، یگ مقدار شی دَ راه اُفتد و مُرغکو آمده اونا ره خورد. ^۵ یگ مقدارِ دِیگه شی دَ زمین

سنگلاخ اُفتد، د جایی که خاکِ کلو نَدشت؛ اونا د زودی سوز کد، چراکه خاکِ عَوج نَبود. ^۶ مگم وختیکه آفتو بُر شد، اونا سوخت و ازی که ریشه نَدشت خُشک شد. ^۷ و یگ مقدار شی د مینکلِ خارا اُفتد و خارا کته شده اونا ره قپه کد و اونا حاصل ندد. ^۸ یگ مقدارِ دیگه شی د زمینِ حُوب اُفتد و ثمر دد یعنی سوز کده کته شد و حاصل دد: یگون شی سی برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی صد برابر. ^۹ بعد ازو عیسی کُفت: ”هر کسی که گوشِ شِنوا دره، گوشِ بگیریه!“

معنای مَثَلِ تَخْمِ زَدُونِ دِیغو

^{۱۰} وختیکه عیسی تنها بود، نفرای گرد-و-بر شی قد امزو دوازده یار د باره امزی مَثَلِ ها ازو پُرسان کد. ^{۱۱} او دزوا کُفت: ”پی بُردونِ رازِ پادشاهی خُدا بلده شُمو بخشیده شده، مگم بلده مردمای بُرو تمام چیزا د مَثَلِ گُفته موشه، ^{۱۲} تا اونا توخ کُنه که بنگره، مگم دیده نتنه، و گوشِ بگیریه که بَشَنوه، مگم پی نبره، نَشَنه که پس بییه و بخشیده شنه.“

^{۱۳} اوخته عیسی دزوا کُفت: ”آیا شُمو ای مَثَلِ ره نُموفامید؟ پس پگِ مَثَلِ های دیگه ره چی رقم میتنید که بُفامید؟ ^{۱۴} دیغو کلام ره کِشت مونه. ^{۱۵} اینی کسا مَثَلِ تَخْمِ های آسته که د راه اُفتد، د جایی که کلام کِشت شد: آمیا وختیکه کلام ره میشنوه، شیطو دِستی مییه و کلامی ره که د دلِ های ازوا کِشت شده، گرفته موبره. ^{۱۶} و اینی کسا مَثَلِ تَخْمِ های آسته که د زمینِ سنگلاخ کِشت شد: آمیا وختیکه کلام ره میشنوه، دِستی قد خوشی قبول مونه، ^{۱۷} ولے ازی که ریشه ندره اونا بلده یگ زمان کم تاب میره؛ وختیکه مُشکلات و آزار-و-اذیتِ بخاطرِ کلام پیش بییه، اونا فوری از راه بُر موشه. ^{۱۸} و دیگران شی مَثَلِ تَخْمِ های آسته که د بینِ خارا کِشت شد؛ آمیا کسای آسته که کلام ره میشنوه، ^{۱۹} مگم تشویش های دُنیا، عِشقِ مال-و-دولت و هوسِ چیزای دیگه

آمده کلام ره قَپه مَوکنه و اَو بے ثَمَر مومنه. ^{۲۰} و اینیا مِثَلِ تُخَمِ های آسته که دَ زمینِ حُوبِ کِشتِ شُد؛ آمیا کلام ره مِیشِنوَه و اَو ره قَبُولِ مُونه و ثَمَرِ مِیدیه: یِگونِ شی سی برابر، یِگونِ شی شصت برابر و یِگونِ شی صد برابر.

مَثَلِ چِراغِ

^{۲۱} عیسی دَزوا کُفت: ”آیا چِراغِ ره بَلدِه ازی میره که دَ زِبرِ کاسه یا چارپایی بیلِه؟ نه، بَلکِه اَو ره میره که دَ بِلِه چِراغدان بیلِه. ^{۲۲} چُونِ هیچ چیزِ تاشه نیبِه که بَرَمَلَا نَشُنه و هیچ چیزِ پوشیده نیبِه که معلومدار نَشُنه. ^{۲۳} هر کسی که گوشِ شِنوا دَره، گوشِ بَگیره. “ ^{۲۴} و دَزوا کُفت: ”مَتَوَجِه بَشید که چی مِیشِنوید. دَ هر مَنکی که بَدید دَ امزُو مَنکِ بَلدِه شُمُو دَدِه موشه و حتی کَلوتر ام دَدِه موشه. ^{۲۵} چُونِ کسی که دَره دَزُو کَلوتر دَدِه موشه و کسی که نَدَره، حتی چیزِ ره که دَره ام از شی گِرِفته موشه. “

مَثَلِ سَوَزِ کدو و کَته شُدونِ تُخَمِ

^{۲۶} اَو امچنان کُفت: ”پادشاهی خُدا مِثَلِ ازی آسته که یِگِ آدم دَ زمی تُخَمِ پاش مِیدیه ^{۲۷} و شاو و روز، چی اَو خاو بَشه، چی بیدار، تُخَمِ سَوَزِ مُونه و کَته موشه. چی رقم؟ اَو نَمیدنه. ^{۲۸} زمی خود بَخود ثَمَرِ مِیدیه، اَوّلِ علفِ سَوَزِ مُونه، بعد اَزُو خوشه و بعد اَزُو دانه کامل دَ مَنِه خوشه. ^{۲۹} و غَیْبیکه عَلّه پُخته موشه، اَو قد داس خُو بَلدِه دَرُو موره، چراکه وختِ دَرُو شی رَسیده. “

مَثَلِ تُخَمِ شَرشَمِ

^{۳۰} اَو بسم کُفت: ”پادشاهی خُدا ره دِیگه قد چِیزخیل برابر کنی و بَلدِه شی چی رقم مَثَلِ بیرِ تا اَو ره بیان کنی؟ ^{۳۱} اَو رقمِ تُخَمِ شَرشَمِ وَری آسته که وختی دَ زمی کِشتِ موشه، ریزه تَرینِ پَگِ تُخمایِ رُویِ زمی آسته، ^{۳۲} مگم وختیکه کِشتِ شُد، سَوَزِ مُونه

و از تمام بوته ها کده کثه تر موشه و شاخچه های کثه بر مونه، د اندازه که مرغکوی هوا میتنه د سایه شی وور جور کنه.

۳۳ او قد امزی رقم مثل های کلو کلام ره بلده ازوا گفت تا جایی که اونا قدرت شنیدون شی ره دشت. ۳۴ او بدون مثل قد ازوا توره نکفت، مگم وختیکه او قد یارای خو تنها بود، تمام چیزا ره بلده ازوا بیان کد.

آرام کدون طوفان دریا

۳۵ د امزو روز وختیکه شام شد، عیسی د یارای خو گفت: ”بیبید که د او لب دریاچه بوری.“ ۳۶ اوخته اونا جمعیت مردم ره ایله کد و عیسی ره د امزو کشتی که بود قد خو برد؛ و چند کشتی دیگه ام قد ازو قتی بود. ۳۷ د امزو غیت یگ طوفان شدید پیدا شد و جلیپه ها د کشتی میزد، د اندازه که نزدیک بود، کشتی غرق شنه. ۳۸ عیسی د آخر کشتی د بله بالشت خاو کدد. اوخته یارای شی او ره بیدار کد و دزو گفت: ”استاد، آیا تو د عم نیستی که مو از بین بوری؟“ ۳۹ او باله شد و د بله باد هیبت کد و د دریا گفت: ”آرام! ایسته شو!“ باد ایسته شد و آرامش کامل برقرار شد. ۴۰ او د یارای خو گفت: ”چرا ایقس ترس خوردید؟ آیا شمو هنوز ام ایمان ندرید؟“ ۴۱ اونا غدر ترس خورده بود و د یگدیگه خو گفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا ام از آید شی موشه؟“

شفا ددونِ آدمِ چندی

۱ پس اونا د او طرف دریا، د سرزمینِ جرسیا رفت. ۲ و امی که عیسی از کشتی بر شد، دستی یگ آدم که روح ناپاک دشت، از مینکل قبرا بر شده قد ازو روی د روی شد. ۳ او آدم د مینکل قبرا زندگی موکد و هیچ کس نمیتنست که او ره د بند نگاه کنه، حتی قد زنجیرا ام نه؛ ۴ چراکه او چندین دفعه قد زنجیر و زولانه بسته شد، مگم

زنجیرا ره مُنْثی و زولانه ها ره میده کد و هیچ کس توانایی ازی ره نَدَشت که او ره رام کُنه. ^۵ او شاه و روز د مینکلِ قبرا و د بله تپه ها چیغ میزَد و خود ره قد سنگ زده زخمی مَوکد. ^۶ وختیکه او عیسی ره از دُور هُوش کد، او دَویده اَمَد و د پیش روی شی سَجده کد ^۷ و قد آواز بلند چیغ زده گُفت: ”ای عیسی، باچه خُدای مُتعال، دز مه چی غَرَض دَری؟ تو ره د خُدا قَسَم میدیم که مَره عذاب نَکُنی.“ ^۸ چُون عیسی دَزُو گُفتد: ”ای روح ناپاک، ازی آدم بُر شو!“ ^۹ اوخته عیسی ازُو پُرسان کد: ”نام تو چی یه؟“ او د جواب شی گُفت: ”نام مه «لشکر» آسته، چراکه مو کلو آستی.“ ^{۱۰} او د پیش عیسی عَدر عَذر-و-زاری کد که اونا ره ازُو منطقه بُر نَکُنه. ^{۱۱} د اُونجی یگ گَله کُته خُوک د بغل تپه میچَرید؛ ^{۱۲} اوخته ارواح ناپاک د پیش ازُو عَذر-و-زاری کده گُفت: ”مو ره د مَنه خُوک ها رَبی کُو؛ بیل که د پوست ازوا داخل شنی.“ ^{۱۳} عیسی دَزوا اجازه دَد و ارواح ناپاک بُر شُدِه د پوست خُوک ها داخل شُد و گَله که تقریباً دُو هزار خُوک بُود، از سرشیوکی تپه خود ره د دریا پورته کد و د دریا غرق شُد.

^{۱۴} چوپونوی خُوک ها دوتا کد و ای توره ره د شار و آغیلای اطراف نقل کد. اوخته مردُم اَمَد تا بنگره که چی واقعه رُخ دده. ^{۱۵} اونا پیش عیسی اَمَد و اُمُو آدم جندی ره دید که د اُونجی شِشْتنه، کالا پوشیده و هُوشیار شُدِه؛ اُمُو آدم ره که سابق گِرِفْتارِ جِنیات بُود. پس اونا ترس خورد. ^{۱۶} کسای که ای واقعه ره دیدد، د مردُم نقل کد، یعنی چیزی ره که قد آدم جندی و خُوک ها رُخ دَدَد. ^{۱۷} اوخته اونا د پیش عیسی عَذر کد که از منطقه ازوا بوره.

^{۱۸} وختیکه عیسی د کِشتی سوار موشُد، اُمُو آدم که سابق جندی بُود د پیش عیسی زاری کد که او ره بیله تا قد شی قتی بوره. ^{۱۹} مگم عیسی او ره نه ایشْت، بلکه دَزُو گُفت: ”خانِه خُو بورُو د پیش قومای خُو و بلده ازوا نقل کُو که خُداوند چیقس کار کُته بلده تُو کده و چی رقم د بله تُو رَحَم کده.“ ^{۲۰} اوخته او رفت و د منطقه دیکاپولیس د اعلان کدون هر چیزی که عیسی بلده ازُو کدُد شروع کد و تمام مردُم خَیرو مند.

زنده کدونِ دُخترِ یایروس و جور شُدونِ خاتونِ مریض

۲۱ وختیکه عیسیٰ بسم قد کشتی دِ دیگه طرفِ دریا رفت، یگ جمعیتِ کنه دِ گِرد شی جم شد و او د لبِ دریا ایسته بود. ۲۲ اوخته یکی از رهبرای عبادت خانه د نامِ یایروس آمد و امی که عیسیٰ ره دید د پیش پای شی اُفتد ۲۳ و د پیش شی عذر-و-زاری کده گُفت: "دُخترِ ریزه مه د حالِ مُردو یه. لُطفاً بیه و دست خُو ره د بِلِه ازو بیل تا او جور شُنه و زنده بُمَنه." ۲۴ پس عیسیٰ قد ازو رفت و یگ جمعیتِ کنه ام از پشت شی ربی شد و اونا د بِلِه ازو تَشه-و-تیلِه مُوکد.

۲۵ د اُونجی یگ خاتو بود که مُدتِ دوازده سال خُونریزی دشت. ۲۶ او از دِستِ طیبِ های کلو غدر رنج-و-عذاب کشیدد و تمام دارایی خُو ره خَرچ کدُد، لیکن هیچ دز شی فایده نکدُد، بلکه بدتر شدد. ۲۷ وختیکه او د باره عیسیٰ شِنید، او د مینکل جمعیتِ د پُشتِ سرِ عیسیٰ آمد و د چپین شی دِست زد. ۲۸ چُون او قد خود خُو گُفتد: "اگه فقط د کالای شی دِست بزئم خُوب مُوشم." ۲۹ امو لحظه خُونریزی شی قوی شد و او د جان خُو فامید که امزو مَرَض شفا پیدا کده. ۳۰ عیسیٰ فوری پی بُرد که ازو یگ قُدرت خارج شده. اوخته او رُوی خُو ره د مینکل جمعیتِ دور دده گُفت: "کی د کالای مه دِست زد؟" ۳۱ یارای شی دزو گُفت: "مینگری که مردم د بِلِه تُو تَشه مونه؛ هنوز ام مُوگی که 'کی دز مه دِست زد؟' " ۳۲ مگم عیسیٰ چار طرف خُو ره توخ مُوکد تا بِنگره که کی امی کار ره کده. ۳۳ امو خاتو وختی فامید که قد ازو چیز کار شده، او قد ترس و لرز آمده د پیش پای عیسیٰ اُفتد و تمام حقیقت ره بلده شی نَقْل کد. ۳۴ عیسیٰ دزو گُفت: "دُختر مه، ایمان تُو، تُو ره شفا دد، بخیر-و-سلامت بورو و ازی تکلیف آزاد بش."

۳۵ د حالیکه او هنوز توره مُوگُفت چند نفر از خانه رهبرِ عبادت خانه آمده گُفت: "دُختر تُو فُوت کد. آلی دیگه چرا اُستاد ره زَحمت میدی؟" ۳۶ مگم عیسیٰ تورای ره

که گفته شد ناپیده گرفت و ذ رهبر عبادت خانه گفت: "ترس نخور، فقط ایمان داشته بش و بس." ^{۳۷} او هیچ کس ره نداشت که قد شی قتی بوره بغير از پترس، یعقوب و یوحنا برار یعقوب. ^{۳۸} وختیکه اونا ذ خانه رهبر عبادت خانه رسید، عیسی یگ شور-و-غوغا ره هوش کد و دید که مردم چخرا کده قد آواز بلند ناله مونه. ^{۳۹} وختی او ذ خانه داخل شد، او ذوا گفت: "چرا غوغا و چخرا مونیید؟ دختر نمرده، بلکه خاو رفته." ^{۴۰} مگم اونا ذ بله عیسی خنده کد. اوخته او پگ ازوا ره بر کد و آته و آبه دختر ره قد کسای که قد شی قتی بود گرفته ذ امر و جای داخل شد که دختر بود. ^{۴۱} اوخته او از دست دختر گرفت و ذ شی گفت: "طلیتا قومی،" که معنای شی ایینی آسته: "ای دختر، ذر تو موگیم، باله شو." ^{۴۲} قوری امو دختر باله شده ذ راه رفتو شد. او دختر دوازده ساله بود. و اونا ازی کار بے اندازه خیر و شد. ^{۴۳} اوخته عیسی قد تاکید کلو ذوا امر کد که هیچ کس ازی واقعه خبر نشنه و ذوا گفت که ذ دختر یگو چیز بدیه که بخوره.

مردم ناصره عیسی ره رد مونه

۶ عیسی اونجی ره ایله کده ذ شار خود خو آمد و یارای شی ام از پشت ازو آمد. ^۱ وختیکه روز آرام رسید، او ذ عبادت خانه ذ تعلیم ددو شروع کد و غدر کسا وختی تعلیم شی ره شنید، خیر و منده گفت: "ای آدم ای چیزا ره از کجا یاد گرفته؟ ای چی رقم حکمت آسته که بلده ازو دده شده؟ چی معجزه های از دست ازو انجام موشه! ^۲ آیا ای امو نجار باچه مریم و برار یعقوب، یوشا، ^a یهودا و شمعون نییه؟ آیا خوارون شی ذ امینجی قد ازمو نییه؟" و اونا قد ازو مخالفت کد. ^۴ عیسی ذوا گفت: "ذ یگ پیغمبر ذ هیچ جای بے احترامی نموشه، جز ذ منطقه خود شی و ذ بین قوما و خانه

^a ۶:۳ «یوشا» نام دیگه «یوسف» آسته.

خود شی. ^۵ او د اُونجی هیچ مُعجزه انجام دده نَتَنست بَغیر ازی که دِست خُو ره د بِلَه چند ناجور اِیشت و اونا ره شفا دد. ^۶ و او از بے ایمانی ازوا خِیرو مَند. بعد ازو عیسیٰ د اَغیلای گِرد-و-بَر میگشت و تَعْلیم مِیدد. ^۷ او دوازده یار خُو ره کوی کد و اونا ره دُو دُو نفر رَیی کد و اونا ره د بِلَه ارواحِ ناپاک اِختیار-و-قُدرت دد ^۸ و دزوا امر کد که بَغیر از یگ تِیاق بِلده سَفَر خُو هیچ چِیز نَگیره: نَه نان، نَه خُرچین و نَه پِسه د کمرِند خُو؛ ^۹ فقط چِیلی د پای خُو کُنه و دُو کالا نَپوشه. ^{۱۰} او امچنان دزوا گُفت: ”هر وختیکه د یگ خانه داخل موشید، د امونجی بُمنید تا وختیکه امزو جای بُر نَشُدید. ^{۱۱} و د هر جای که قد شمو خوش آمد نکد و د توره شمو گوش نَدد، وختیکه امزو جای بُر موشید، خاک پایای خُو ره تُک بزیند تا د خِلافِ ازوا یگ شاهدی بَشه. ^{۱۲} پس اونا رَیی شُد و د مرَدَم اِعلان کد که توبه کُنه. ^{۱۳} اونا غَدَر جِنیات ره از مرَدَم بُر کد و ناجورای کَلو ره قد روغو مَسَح کده شفا دد.

مَرگِ یحییای تَعْمید دِهنده

^{۱۴} هیرودیس پادشاه دزی باره خبر شُد، چراکه نامِ عیسیٰ مشهور شُد. بعضی مرَدَم مَوگُفت: ”یحییای تَعْمید دِهنده از مُرده ها دُوباره زنده شُد و امزی خاطر ای مُعجزه ها د وِسِیلِه اَزو ظاهر موشه. ^{۱۵} مگم کسای دِیگه مَوگُفت: ”او الیاس پیغمبر آسته. ^{۱۶} یگ تَعْداد دِیگه مَوگُفت که: ”او یگ پیغمبر آسته، رقم یکی از پیغمبرا. ^{۱۷} مگم وختیکه هیرودیس ای توره ره شَنید، او گُفت: ”ای امو یحییای آسته که ما سر زَدَم؛ آلی او از مُرده ها دُوباره زنده شُد. ^{۱۸}“

^{۱۷} چُون هیرودیس خود شی نفر رَیی کده یحییای ره دِستگِیر کُدد و او ره د بَندی خانه اَندختُد. او بخاطرِ هیرودیا خاتونِ فِیلِپس برار خُو ای کار ره کُدد، چراکه هیرودیس قد ازو توی کُدد. ^{۱۸} چُون یحییای د هیرودیس گُفتند: ”بِلده تُو روا نِیبه که خاتون برار خُو ره بگیری. ^{۱۹}“ امزی خاطر هیرودیا د برابرِ یحییای کینه گِرَفَتُد و میخاست که او ره

بُکُشه مگم نَمیتِنست،^{۲۰} چراکه هیرو دیس از یحییٰ ترس مُوخورد، چُون اُو میدَنست که یحییٰ یگ مردِ عادِل و مُقَدَّس آسته و اَزو مُحافِظَت مُوکد. هر وختیکه اُو توره یحییٰ ره میشینید، بیخی گیج-و-خیرو موشد، ولے باز ام خوش دشت که تورای شی ره گوش کنه.

^{۲۱} بلاخره یگ فرصت بلده هیرو دیا برابر شد. وختیکه هیرو دیس د روزِ سالگیره خُو بلده نفرای دَر بار و قومندانای نظامی و کته کلونای جلیلیه یگ مهمانی ترتیب دد،^{۲۲} دُخترِ هیرو دیا دَ مجلسِ دَر آمده رَقص کد و هیرو دیس و مهمونای شی ره خوشحال کد. پس پادشاه دَ امزُو دُخترِ گُفت: ”هر چیزی که میخاهی از مه طلب کُو و ما دَز تُو میدیم.“^{۲۳} اُو بلده شی قَسَم خورده گُفت: ”هر چیزی که از مه طلب کنی، ما دَز تُو میدیم حتیٰ اگه نیمِ مَمَلکت مه ام بشه.“^{۲۴} دُختر بَرُو رفته دَ آبه خُو گُفت: ”چیز خیل طلب کنم؟“ آبه شی گُفت: ”سر یحییای تعمیرید دِهنده ره.“^{۲۵} فوری دُختر دَویده دَ پیش پادشاه آمد و خاهش کده گُفت: ”ما میخائیم که امی آلی سر یحییای تعمیرید دِهنده ره دَ یگ پطُوس دَز مه بدی.“^{۲۶} پادشاه عَدَر غَمگی شد، ولے بخاطرِ احترام دَ قَسَم خُو و ام بخاطرِ مهمونا نخواست که خاهش دُختر ره رد کنه.^{۲۷} دستای پادشاه جَلاد ره ری کد و امر کد که سر یحییٰ ره بیره. اُو رفته دَ بندی خانه سر یحییٰ ره از تن شی جدا کد^{۲۸} و سر شی ره دَ یگ پطُوس آورده دَ دُختر دد و دُختر اُو ره دَ آبه خُو دد.^{۲۹} وختیکه شاگردای یحییٰ ای خبر ره شنید، اونا آمد و جَسَد شی ره بُرده دَ یگ قبر دَفن کد.

نان دَدو دَ پَنج هزار نفر

^{۳۰} رَسولا دُوباره دَ گردِ عیسیٰ جم شد و پگ چیزای ره که کُدد و تعلیمی ره که دَدد دَزو نقل کد.^{۳۱} اُو دَزوا گُفت: ”شمو تنهای خُو دَ یگ جای گوشه ببید و کم وری دَمراسی کنید.“ چُون کلو مردم میمد و مورفت و اونا حتیٰ بلده نان خوردو وخت نَدشت.

۳۲ پس اونا تنهای خُو دَ کِشتی سوار شُدِه دَ یِگ جای گوشه رفت. ۳۳ مگم غَدَر کسا اونا ره دَ حالِ رفتو دید و اونا ره شَنخَت و از تمامِ شارا پای‌پیده اُمو سُو ریی شُد و ازوا کده پیش دَ اُونجی رسید.

۳۴ امی که عیسی از کِشتی تا شُد، جمعیتِ کنه ره دید و دِل شی دَ حالِ ازوا سوخت، چراکه اونا رقمِ گوسپندوی بے چوپو بود. پس او شروع کد که چیزای کلو دَزوا تعلیم بدیه. ۳۵ ازی که روز تیر شُد، یارای شی دَ پیشِ اَزو اَمده گُفت: ”اینجی بیابو آسته و روز ام ناوخت شُدِه. ۳۶ امیا ره رُخصت کُو که دَ منطقه های گِرد-و-بَر و آغیلا بوره و یگو چیز بلده خُو خریده بُخوره.“ ۳۷ مگم او دَ جوابِ ازوا گُفت: ”خودون شُمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بُخوره.“ اونا دَزو گُفت: ”آیا مو رفته دُصد دینار ره نان بخری تا بلده ازیا بدی که بُخوره؟“ ۳۸ او دَزوا گُفت: ”چند نان دَرید؟ بورید و بنگرید.“ اونا رفته معلومات گِرفت و گُفت: ”پنج نان و دُو ماهی.“ ۳۹ اوخته دَزوا امر کد که یگِ مردُم ره دُل دُل دَ بله سوزه ها بَشندنه. ۴۰ پس مردُم دَ دُل های صد نفری و پنجاه نفری شِشت. ۴۱ اوخته عیسی اُمو پنج نان و دُو ماهی ره گِرفته سُون آسمو توخ کد و شکرگزاری کده نان ها ره ثوئه کد و دَ یارای خُو دَد تا دَ پیشِ مردُم بیله؛ و اُمو دُو ماهی ره ام دَ بَینِ ازوا تقسیم کد. ۴۲ یگِ مردُم خورد و سیر شُد ۴۳ و یارا ثوئه-و-پَرچه نان و ماهی ره که جَم کد دوازده سَبَد پُر شُد. ۴۴ کسای که نان خورد، تقریباً پنج هزار مرد بود.

راه رفتو دَ بله آو دریا

۴۵ عیسی فوری یارای خُو ره وادار کد که دَ کِشتی سوار شُنه و پیشلونِ اَزو دَ او طرفِ دریا دَ بیت صیدا بوره تا خود شی اُمو جمعیت ره رُخصت کنه. ۴۶ بعد از خُدا حافظی قد مردُم، او بلده دُعا کدو دَ بله یگ کوه رفت. ۴۷ وختیکه شام شُد، کِشتی دَ مینکلِ دریا رسید و عیسی تنهای خُو دَ خُشکی بود. ۴۸ او دید که یارای شی کِشتی

ره دَ سختی حرکت میدید، چُون باد از دَمِ رُوی ازوا میزد. پس او تقریباً دَ پیره چارم شاوله دَ رُوی او دریا راه رفته سُون ازوا آمد و میخواست که از بغلِ ازوا تیر شنه. ^{۴۹} مگم وختی اونا دید که او دَ رُوی دریا راه موره، اونا فکر کد که ارواح آسته و چیغ زد، ^{۵۰} چُون پگِ ازوا او ره دیده ترس خورد. مگم او فوری قد ازوا دَ توره گفتو شد و گُفت: ”باجرات بشید؛ ما آستم، ترس نخورید.“ ^{۵۱} اوخته او قد ازوا دَ کشتی سوار شد و باد آرام شد. اونا کاملاً خیره شدند، ^{۵۲} چراکه معجزه نان ره پی نبرد، بلکه دل های ازوا سخت شدند.

شفا ددون ناجورا دَ گنیسارت

^{۵۳} وختی اونا از دریا تیر شد، دَ سرزمینِ گنیسارت آمد و دَ اونجی لنگر اندخته کشتی ره ایسته کد. ^{۵۴} امی که اونا از کشتی برو آمد، مردم فوری عیسی ره شنخت ^{۵۵} و دَ عجله دَ سرتاسر امزو منطقه رفت و ناجورا ره دَ بله توشکا ایسته دَ هر جای که شنید عیسی دَ اونجی آسته، برد. ^{۵۶} و دَ هر جایی که عیسی مورفت یعنی دَ آغیلا، شارا و اطراف، مردم ناجورا ره دَ چار راهی ها می ایشت و دَ پیش ازو عذر-و-زاری موكد که بلده ازوا اجازه بدیه تا دَ دامون چپن شی دست بزنه و هر کسی که دست میزد شفا پیدا موكد.

دَ باره پاکی و نجاست

^۱ دَ امزو غیت فریسیا و بعضی عالماي دین که از اورشلیم آمدد دَ گردِ عیسی جم شد. ^۲ اونا دید که بعضی از یارای شی قد دستای ناپاک، یعنی ناشسته نان موخوره. ^۳ خودون فریسیا، بلکه تمام یهودیا تا دستای خوره خوب نشیه، نان موخوره و دَ امزی رقم رسم-و-رواج بابه کلونای خوره نگاه مونه؛ ^۴ مثلاً، اونا وختیکه از بازار

^{۴۸:۶} یعنی بین ساعت سه و شش صبح.

میبه تا خود ره نشیبه چیز نمُوخوره. امیچنان غدر رواج های دیگه ام آسته که اونا نگاه مونه، مثلاً ششتون پيله ها، دیگ ها، آفتوه ها، ظرفای میسی و تخت ها. ^۵ اوخته فریسیا و عالمای دین ازو پُرسان کد: ”چرا یارای تُو دَ مطابقِ رسم-و-رواجِ بابِه کَلونای مو رفتار نمونه، بلکه قد دستای ناپاک نان مُوخوره؟“

^۶ اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”اشعیای نبی دَ باره شُمو ریاکارا دُرست پیشگویِی کده، امو رقم که نوشته شده:

ای مردُم قد لبای خُو دز مه احترام مونه،

مگم دل های شی از مه دُور آسته؛

^۷ اونا بے فایده مَره پرستیش مونه،

چُون اونا رسم-و-رواجی ره تعلیم میدیه

که اصولِ انسانی آسته.

^۸ شُمو احکامِ خُدا ره نادیده گرفته رسم-و-رواجِ انسانی ره محکم میگیرید. ”^۹ امیچنان دزوا گُفت: ”شُمو احکامِ خُدا ره دَ آسانی باطلِ مُونید تا رسم-و-رواجِ خُو ره دَ جای بیرید. ^{۱۰} چُون موسی گُفته: ”آته و آبه خُو ره احترام کُو“ و ”هر کسی که دَ آته و آبه خُو دو-و-دشنام بدیه، باید کُشته شنه.“ ^{۱۱} مگم شُمو مُوکید: ”اگه یگ نفر دَ آته یا آبه خُو بُگیه، ”امو کومک که از دستِ ازمه دز شُمو میرسید، دَ خُدا وَقِف شد.“ ^{۱۲} اوخته شُمو دیگه اُو ره نمیلید که یگو کار بلده آته یا آبه خُو انجام بدیه. ^{۱۳} دَ امزی رقم شُمو کلامِ خُدا ره دَ وسیله رسم-و-رواجِ خُو که جاری کدید باطلِ مُونید و ازی رقم کارا غدر مُونید.“

^{۱۴} اوخته عیسی بسم جمعیتِ مردُم ره کُوی کده دزوا گُفت: ”پگ شُمو دز مه گوش بدید و بْغامید: ^{۱۵} هیچ چیزی دَ برونِ انسان نیبه که دَ داخلِ شی بوره و اُو ره نَجِس

کُنه، بلکه چیزای که از داخلِ شی بُر موشه، اونا آسته که او ره نَجِس مونه. ۱۶ [هر کسی که گوشِ شِنوا دَره، گوشِ بَگیره. ۱۷] وختیکه از پیشِ جمعیتِ مردُم دَ خانه دَر آمد، یارای شی معنای مَثَل ره اَزو پُرسان کد. ۱۸ او دَزوا گُفت: ”آیا شُمو ام پیِ نُمُوبرید؟ آیا نُمُوفامید که هر چیزی که از بُرو دَ داخلِ اِنسان موره، نَمیتنه او ره نَجِس کُنه؟ ۱۹ چُون خوراک دَ قلبِ شی داخلِ نُموشه، بلکه دَ مِعده موره و بعد اَزو دَ کِنارآب پورته موشه.“ دَ امزی رقم او تمامِ خوراکِ ها ره پاک اِعلان کد. ۲۰ و او اِدامه دده گُفت: ”چیزی که از وُجودِ اِنسان بُر موشه، اُمُو اِنسان ره نَجِس مونه، ۲۱ چُون از دَرُون، از دِلِ اِنسان آسته که اینی چیزا بُر موشه: فِکرای بَد، فِسادِ اخلاقی، دُزی، قتل، ۲۲ زنا، طَمع، شرارت، فِریب، شهوتِ پَرستی، حسادت، تَهمت، کِبر-و-غُرور و لَوڈگی. ۲۳ پگِ امزی چیزای بَد از داخلِ بُر موشه و اِنسان ره نَجِس مونه.“

ایمانِ یگِ خاتُونِ غَیرِ یهود

۲۴ عیسیٰ اُونجی ره ایله کده دَ سرزمینِ صُور رفت و دَ یگِ خانه داخلِ شُد؛ او نَمیخواست که کس خبر شُنه، ولے نَتَنست که تاشه بُمَنه. ۲۵ اوخته یگِ خاتُو که دُخترِ ریزه شی روحِ ناپاک دَشت، امی که دَ باره عیسیٰ شَنید، فوری اَمده خود ره دَ پیشِ پایای شی اَندخت. ۲۶ اُمُو خاتُو یگِ یونانی و از فِنیقیه سُوریه بُود. او دَ پیشِ عیسیٰ عَذر-و-زاری کد که چن ره از دُخترِ شی بُر کُنه. ۲۷ عیسیٰ دَزو گُفت: ”بیل که اوّل بچکیچا سیر شُنه، چُون حُوب نییه که نانِ بچکیچا ره بَگیری و دَ پیشِ سَگا پورته کُنی.“ ۲۸ لیکن اُمُو خاتُو دَ جوابِ شی گُفت: ”یا مَولا، ولے حتی سَگا ام از مَیدگی های که از دِستِرخونِ بچکیچا موفته، مُوخوره.“ ۲۹ عیسیٰ دَزو گُفت: ”بورو، بخاطرِ

^a ۷:۱۶ بعضی نُسَخه ها نِوشته داخلِ قَوس ره ندره.

گفتون امزی توره تو، جن از دختر تو بر شد. ” ۳۰ وختیکه امو خاتو خانه خو رفت، دید که دختر شی د بله جاگه خاو آسته و جن ازو بر شد.

آدم گر-و-گنگه شفا پیدا مونه

۳۱ اوخته عیسی از منطقه صور بر شد و از راه صیدون از مینکل سرحد دیکاپولیس د دریای جلیلیه آمد. ۳۲ د اونجی مردم یگ آدم گر ره د پیش عیسی آورد که زبون شی بند موشد و اونا د پیش عیسی عذر-و-زاری کد که دست خو ره د بله ازو آدم بیله. ۳۳ اوخته عیسی او ره از مینکل جمعیت کشیده د یگ گوشه برد و کلکای خو ره د گوشای ازو ایش و لعاب دان خو ره د زبون شی ملید ۳۴ و سون آسمو توخ کده یگ آه کشید و دزو گفت: ”افتح!“ یعنی ”وازشو!“ ۳۵ فوری گوشای ازو واز شد و بندش زبون شی از بین رفت و او صحیح توره گفت. ۳۶ اوخته عیسی دزوا امر کد که دزی باره د هیچ کس نقل نکنه، مگم هر چیکس کلوتر اونا ره منع کد، اونا کلوتر امو توره ره تیت کد. ۳۷ مردم بے اندازه خيرو شدند و موگفت: ”او تمام کارا ره د خوبی انجام دده. او حتی کرها ره شنوا مونه و گنگه ها ره د توره گفتو میره.“

نان ددو د چار هزار نفر

۱ د امزو روزا بسم یگ جمعیت کته جم شد و ازی که بلده خوردو چیز نداشت عیسی یارای خو ره کوی کده دزوا گفت: ۲ ”دل مه د حال امزی جمعیت موسوزه، چون سه روز شده که قد ازمه آسته و هیچ چیز بلده خوردو ندره. ۳ اگه اونا ره گشنه د خانه های شی ربی کنم، اونا د بین راه از حال موره، چراکه بعضی ازوا از راه دور آمده.“ ۴ یارای شی د جواب ازو گفت: ”کی میتنه امیا ره دمزی بیابو از نان سیر کنه؟“ ۵ عیسی ازوا پرسان کد: ”چند نان درید؟“ اونا گفت: ”هفت نان.“ ۶ پس د جمعیت مردم امر کد که د روی زمی بشینه. اوخته امو هفت نان ره گرفته شکرگزاری کد

و ثوئه كده د يارای خُو دَد تا د پيشِ جمعيتِ مردُم بيله؛ و اونا ايشت. ^۷ اونا چند ماهی ریزه ام دشت. عیسی اونا ره ام بركت دَد و امر كد كه د پيشِ مردُم بيله. ^۸ پگِ ازوا خورده سیر شد و اونا ثوئه-و-پرچه باقي منده ره كه جم كد، هفت سَبَد پُر شد. ^۹ تعدادِ ازوا تقریباً چار هزار نفر بود. بعد ازو عیسی اونا ره رخصت كد ^{۱۰} و خود شی دستی قد يارای خُو د كشتی سوار شد و د منطقه دلمانوته رفت.

فریسیا مُعجزه طلب مونه

^{۱۱} اوخته فریسیا آمد و جر-و-بحث ره قد عیسی شروع كد و از رُوی آزمایش تقاضای مُعجزه آسمانی كد. ^{۱۲} او از دل خُو یگ آه كشید و گفت: ”چرا ای نسل مُعجزه طلب مونه؟ ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، هیچ مُعجزه بلده امزی نسل نشو دده نموشه.“ ^{۱۳} و اونا ره ایله كده پس د كشتی ششت و د او طرف دریا رفت.

خمیرمایه فریسیا و هیرودیس

^{۱۴} د امزُو عیت یارا پُرُمشت كُدد كه نان بگیره و د كشتی ام كلوتر از یگ نان قد خُو نَدشت. ^{۱۵} اوخته عیسی اونا ره باخبر كده گفت: ”باخبر بشید كه از خمیرمایه فریسیا و خمیرمایه هیرودیس احتیاط كُنید.“ ^{۱۶} پس اونا قد یگدیگه خُو گفت: ”ای ره از خاطری گفت كه نان ندرے.“ ^{۱۷} عیسی ای ره پی برده دزوا گفت: ”چرا د باره ازی كه نان ندرید د بین خُو توره مُوگید؟ آیا هنوز ام پی نموبرید و نموفامید؟ آیا دل های شُمو سخت آسته؟ ^{۱۸} آیا شُمو چیم درید و له نمینگرید و گوش درید و له نمیشنید؟ آیا د یاد شُمو نیبه؟ ^{۱۹} وختیکه امو پنج نان ره بلده پنج هزار نفر ثوئه كدم، از ثوئه-و-پرچه كه جم كدید چند سَبَد پُر شد؟“ اونا گفت: ”دوازده سَبَد.“ ^{۲۰} او گفت: ”وختیکه هفت نان ره بلده چار هزار نفر ثوئه كدم، از ثوئه-و-پرچه كه جم كدید چند سَبَد ره پُر كدید؟“ اونا گفت: ”هفت سَبَد.“ ^{۲۱} پس عیسی دزوا گفت: ”آیا تا هنوز ام نموفامید؟“

شفا دَدونِ یگِ آدمِ کورِ دَ بیتِ صیدا

۲۲ وختی اونا دَ بیتِ صیدا آمد، مردُم یگِ آدمِ کورِ ره دَ دِیرِ عیسیٰ اُورد و دَ پیشِ شی عذر-و-زاری کد که دِستِ خُو ره دَ بِلَه اَزو بیلَه. ۲۳ اُو از دِستِ امزُو آدمِ کورِ گِرِفت و اُو ره از آغیلِ بَرُو بُرد. بعد اَزو چیمایِ شی ره لُعبِ دانِ کد و دِستایِ خُو ره دَ بِلَه اَزو ایشته از شی پُرسانِ کد: ”آیا کُدمِ چیزِ مینگری؟“ ۲۴ اُو باله توخِ کده گُفت: ”مردُم ره مینگرم که مِثلِ درختا وری معلومِ موشه و راهِ میگرده.“ ۲۵ عیسیٰ بسمِ دِستایِ خُو ره دَ بِلَه چیمایِ اَزو ایشت. اوخته اُو دَقِیقِ توخِ کد و پیناییِ شی پسِ آمد و اُو تمامِ چیزا ره روشو-و-واضحِ دید. ۲۶ پسِ عیسیٰ اُو ره دَ خانِه شی رِبی کده گُفت: ”دَ امزُو آغیلِ نرو.“

اقرارِ پترُسِ دَ بارِهِ مسیح

۲۷ عیسیٰ و یارایِ شی دَ آغیلایِ منطقهِ قِیصریهِ فیلیپسِ رفت. اُو دَ بَینِ راهِ از یارایِ خُو پُرسانِ کده گُفت: ”مردُم مَره کی میدنه؟“ ۲۸ اونا دَ جوابِ شی گُفت: ”بعضی ها مَوَگِیَه یحیایِ تعمیدِ دهنده؛ و بعضی هایِ دیگه مَوَگِیَه اِلیاسِ پیغمبرِ و بعضی هایِ دیگه یکی از پیغمبرا.“ ۲۹ اُو ازوا پُرسانِ کد: ”شُمو مَره کی میدنید؟“ پترُسِ دَ جوابِ شی گُفت: ”تُو مسیحِ آستی.“ ۳۰ پسِ عیسیٰ دَزوا امرِ کد که دَ بارِه اَزو دَ هیچِ کسِ چیزِ نَگِیَه.

عیسیٰ دَ بارِهِ مرگِ خُو پیشگوییِ مونه

۳۱ اوخته اُو شُرُوعِ دَ تعلیمِ دَدونِ ازوا کد و گُفت: ”لازمِ آسته که «باچهِ اِنسان» رَنجِ-و-عذابِ کَلو بَنگره و دَ سِیلَه ریشِ سفیدا، پیشوایونِ عالیِ مقامِ و عالِمایِ دینِ رَد شُدِه کُشته شُنه و بعد از سِه روزِ دُوباره زنده شُنه.“ ۳۲ عیسیٰ امی توره ره واضح

گفت؛ و پترُس او ره دَ یِگ گوشه بُرد و شروع کد که او ره مَنع کنه. ^{۳۳} مگم عیسی پس دَور خورد و سُون یارای خُو توخ کده پترُس ره سرزنش کد و گفت: ”از مه دُور شو، آی شیطو! چراکه فکر تو دَ چیزایِ الهی نییه، بلکه دَ چیزایِ انسانی آسته.“

^{۳۴} اوخته عیسی جمعیتِ مردم ره قد یارای خُو کوی کد و دزوا گفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه، باید خود ره انکار کنه و صلیب خُو ره باله کده از پُشتِ ازمه بییه.“ ^{۳۵} چُون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه؛ مگم هر کسی که جان خُو ره بخاطرِ ازمه و خوشخبری از دست بدیه، او ره نجات میدیه. ^{۳۶} بلده انسان چی فایده دَره که تمام دُنیا ره دَ دست بیره، مگم جان خُو ره از دست بدیه؟ ^{۳۷} یا انسان دَ عَوَضِ جان خُو چیزخیل دده میتنه؟ ^{۳۸} پس هر کسی که از مه و از تورای مه دَ مینکلِ امزی نسلِ زناکار و گناهکار ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه دَ بزرگی-و-جلالِ آته خُو قد ملایکه های مُقدّس مییه ازو ننگ مونه.

۱ او دزوا گفت: ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، بعضی کسای که دَ اینجی ایسته یه تا پادشاهی خُدا ره که قد قدرت مییه ننگره، مَره مرگ ره نمپچشه.“

تبدیلی شکلِ عیسی

^۲ بعد از شش روز عیسی پترُس، یعقوب و یوحنا ره گرفت و تنها اونا ره قد خُو دَ بله یگ کوه قیل بُرد. دَ اونجی شکلِ عیسی دَ پیش روی ازوا تبدیل شد ^۳ و کالای شی رقم برف وری بیخی سفید شد، دَ اندازه که هیچ کس دَ روی زمی نمیتنه کالا ره اوقس سفید کنه. ^۴ اوخته ایلاس قد موسی بلده ازوا ظاهر شد و اونا قد عیسی توره موگفت.

^۵ پس پترُس دَ عیسی گفت: ”استاد، کلو خوب آسته که مو دَ اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایبان جور کنی: یگ بلده از تو، یگ بلده موسی و یگ بلده ایلاس.“

^۶ او نمیدنست که چیزخیل بگیه، چراکه اونا غدر ترس خوردد. ^۷ اوخته یگ آور دَ بله ازوا سایه کد و از آور یگ آواز آمده گفت: ”اینمی باچه دوست دشتنی مه آسته، از

آید شی شنید. ”^۸ بے بلغہ وختی اونا چار طرف خُو رہ توخ کد، هیچ کس ره قد خُو نَدید بَعیر از عیسیٰ و بس.

^۹ وختیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسیٰ دزوا امر کد که د باره چیزی که اونا دیده د هیچ کس نقل نکنه تا زمانی که «باچه انسان» از مُرده ها دُوباره زنده نَشده. ^{۱۰} پس اونا امی توره ره د پیشِ خودون خُو نگاه کد و از یگدیگه خُو سوال مُوکد که امی «از مُرده ها دُوباره زنده شدو» چی معنی دشته بَشه.

^{۱۱} اوخته اونا از عیسیٰ پُرسان کده گُفت: ”چرا عالِمای دین مُوگیه که ایلاس باید اُول بییه؟“ ^{۱۲} اُو د جوابِ ازوا گُفت: ”دُرست آسته که ایلاس اُول مییه تا تمام چیزا ره اصلاح کنه. ولے د باره «باچه انسان» چطور نوشته شده که اُو باید غدر رنج بَنگره و تحقیر-و-توهین شنه؟“ ^{۱۳} مگم ما دز شمو مُوگم که ایلاس گاه آمد و اونا هر چیزی که خاست د حقِ ازو کد، امو رقم که د باره شی نوشته شدد.“

باچه جندی شفا پیدا مونه

^{۱۴} وختیکه اونا د پیشِ دیگه یارا رسید، یگ جمعیتِ کنه ره د گردِ ازوا دید و بعضی عالِمای دین قد ازوا جر-و-بَحث مُوکد. ^{۱۵} امی که مردمِ عیسیٰ ره دید، پگ شی غرقِ حیرت شد و دَویده دَویده آمد تا قد ازو مندہ نَشی کنه. ^{۱۶} اوخته عیسیٰ ازوا پُرسان کد: ”د باره چیزخیل قد ازوا جر-و-بَحث مُونید؟“ ^{۱۷} یگ آدم از مینکلِ جمعیتِ مردمِ د جوابِ شی گُفت: ”اُستاد، ما باچه خُو ره د پیشِ ازو اُوردیم؛ اُو گِرفتارِ یگ روحِ ناپاک آسته که اُو ره گنگه کده. ^{۱۸} هر وختیکه اُو ره میگیره، اُو ره د زمی میندزه و از دان شی قف بُر موشه و اُو دندونای خُو ره میخیه و شَخک مومنه. ما از یارای تُو خاهش کدم که روحِ ناپاک ره بُر کنه، مگم اونا نتنست.“ ^{۱۹} عیسیٰ د جوابِ ازوا گُفت: ”ای نسلِ بے ایمان! تا کی ما قد شمو بشم و تا کی شمو ره تحمَل کنم؟ اُو ره پیشِ ازمه بیرید.“ ^{۲۰} اونا اُو ره د پیشِ عیسیٰ اُورد. امی که روحِ ناپاکِ عیسیٰ

ره دید، فوری د بِلِه امزُو باچه حمله اُورد و اُو د زمی اُفتده تُو-و-پیچ خورد و از دان شی قف بُر شُد. ^{۲۱} عیسیٰ از آته شی پُرسان کد: ”چیقس دیر شُده که امی تکلیف ره دَره؟“ اُو گُفت: ”از ریزگی. ^{۲۲} امی روح ناپاک غدر وختا اُو ره د آتش و آو میندزه تا اُو ره نابود کُنه. آلی اگه یگو کار میتنی، د حال ازمو رحم کده مو ره کومک کو.“ ^{۲۳} عیسیٰ دزُو گُفت: ”اگه بتنی ایمان بیری، بلده کسی که ایمان دَره تمام چیزا مُمکن استه.“ ^{۲۴} آته امزُو باچه فوری چیغ زده گُفت: ”ما ایمان میرم؛ د باره بے ایمانی مه دز مه کومک کو!“ ^{۲۵} وختی عیسیٰ دید که جمعیتِ مردم د گِردِ ازو د زودی جَم موشه، اُو د بِلِه روح ناپاک هیبت کده دز شی گُفت: ”ای روح کر و گنگه، دز تو حُکم مونم که ازو بُر شو و دیگه هرگز د پوستِ ازو داخل نَشو.“ ^{۲۶} اوخته روح ناپاک چیغ زد و باچه ره یگ تکانِ سخت دده بُر شُد و امو باچه مثلِ مُرده جور شُد، د اندازه که غدر کسا گُفت: ”اُو مُرده.“ ^{۲۷} مگم عیسیٰ از دِست شی گِرِفته اُو ره باله کد و اُو سر پای خُو ایسته شُد.

^{۲۸} وختی عیسیٰ د خانه داخل شُد، یارای شی د تنهایی ازو پُرسان کد: ”چرا مو نتنستی اُو ره بُر کنی؟“ ^{۲۹} اُو دزوا گُفت: ”ای رقم روح د وسیله هیچ چیز بُر نموشه، جَز د وسیله دُعا.“

عیسیٰ بسم د باره مرگ خُو پیشگویی مونه

^{۳۰} عیسیٰ و یارای شی ازونجی بُر شُده رفت و از جلیلیه تیر شُد. اُو نَمیخواست که کس خبر شُنه، ^{۳۱} چُون اُو د یارای خُو تعلیم میدد و دزوا مَوگُفت: ”«باچه انسان» د دِستِ مردم تسلیم موشه و اونا اُو ره مَوکُشه و سِه روز بعد از کُشته شُدو دُوباره زنده موشه.“ ^{۳۲} مگم اونا مقصدِ توره شی ره نَفامید و ترس خورد که ازو پُرسان کُنه.

بحث د باره بزرگی

۳۳ اوخته اونا د کفرناحوم آمد و غیبتیکه اونا د خانه بود، عیسی از یارای خو پُرسان کد: "د بین راه د باره چیزخیل قد یگدیگه خو جر-و-بحث موكدید؟" ۳۴ اونا چپ مند، چراکه د راه قد یگدیگه خو جر-و-بحث موكد که د مینکل ازوا کی بزرگتر آسته. ۳۵ عیسی ششت و امو دوازه یار ره کوی کده دزوا گُفت: "هر کسی که میخایه اول بَشه، او باید آخر پگ و غلام پگ بَشه." ۳۶ اوخته او یگ بچکیچه ره گرفت و او ره د مینکل ازوا ایستلجی کد و او ره د بغل خو گُرفته دزوا گُفت: ۳۷ "هر کسی که یکی امزی بچکیچا ره د نام ازمه قبول کُنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کده، نَه مَره، بلکه امو ره قبول کده که مَره ریی کده."

هر کسی که مخالف مو نییه قد ازمو آسته

۳۸ یوحنّا گُفت: "اُستاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نام ازتو جنیات ره بر موكد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جم ازمو نُبود." ۳۹ لیکن عیسی گُفت: "او ره منع نکُئید، چون هیچ کس نَمیتنه که د نام ازمه یگ مُعجزه کُنه و یگ لحظه بعد د باره ازمه بد بگیه." ۴۰ چون کسی که د ضد مو نییه، او قد ازمو یه. ۴۱ هر کسی که دز شمو د نام ازمه یگ پيله او بدیه که وُچی کُئید فقط بخاطری که د مسیح تعلق درید، ما حقیقت ره دز شمو موكم که او بے اجر نُمومنه.

اخطار د وسوسه کُننده ها

۴۲ هر کسی که باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شنه که دز مه ایمان دَره، بلده ازو بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی اوزو شُده د دریا پورته شنه. ۴۳ پس اگه دست تو باعث موشه که تو گمراه شنی او ره قطع کو، چون بلده تو بهتر آسته که

چُنْثَه دَ زِندَگِی اَبَدِی داخِلِ شُنِی نِسَبَتِ دَزی که قَد دُو دِسْت دَ دَوَزَخِ بُتِی، دَ آتِشِ کُلِ نَاشَدَنِی، ^{۴۴} [دَ جایی که کِرمِ شی نَمُومَرَه و آتِشِ کُلِ نَمُوشَه]. ^{۴۵} اگَه پای تُو باعِثِ مَوشَه که تُو گَمَراهِ شُنِی، اُو رَه قَطَعِ کُو، چُونِ بَلَدِه تُو بَهِتَرِ اَسْتَه که لَنگِ دَ زِندَگِی اَبَدِی داخِلِ شُنِی نِسَبَتِ دَزی که قَد دُو پای دَ دَوَزَخِ پورْتَه شُنِی، ^{۴۶} [دَ جایی که کِرمِ شی نَمُومَرَه و آتِشِ کُلِ نَمُوشَه]. ^{۴۷} ^b اگَه چِیمِ تُو باعِثِ مَوشَه که تُو گَمَراهِ شُنِی، اُو رَه بُر کُو، چُونِ بَلَدِه تُو بَهِتَرِ اَسْتَه که قَد یِگِ چِیمِ دَ پادشاهِی خُدا داخِلِ شُنِی، نِسَبَتِ دَزی که قَد دُو چِیمِ دَ دَوَزَخِ پورْتَه شُنِی، ^{۴۸} دَ جایی که کِرمِ شی نَمُومَرَه و آتِشِ کُلِ نَمُوشَه. ^{۴۹} چُونِ تَمَامِ کَسَا قَد آتِشِ نَمَکِی مَوشَه. ^{۵۰} نَمَکِ خُوبِ اَسْتَه، لَیکنِ اگَه نَمَکِ شُوری خُو رَه از دِسْتِ بَدِیَه، چَطُورِ مِیْتَنَه که مَرَه شی پَسِ بَییه؟ شَمُو دَ خُودونِ خُو نَمَکِ دَشْتَه بَشِید و قَد یِگَدِیگَه خُو دَ صُلحِ و-صفا زِندَگِی کُنِید.

دَ بارَه طَلاق

۱ عِیسی اُونجی رَه ایلَه کد و دَ مَنطِقَه یَهُودِیَه و اُو طَرفِ دِریایِ اُردُنِ رَفت. جمعیتِ مَرْدُمِ بَسَمِ دَ گِردِ اَزُو جَمِ شُد و اُو مُطابِقِ عَادتِ خُو باز اَمِ اُونَا رَه تَعَلیمِ دَد.

۲ دَمَرُو عَیتِ بَعْضی فَرِیسیا اَمَد و بَلَدِه اَزَمایشِ اَزُو پُرسانِ کد: "آیا بَلَدِه یِگِ مَرْدِ رَوا اَسْتَه که خاتُونِ خُو رَه طَلاقِ بَدِیَه؟" ^۳ عِیسی دَ جِوابِ اَزُوا کُفَت: "مُوسی دَزِ شَمُو چِی حُکَمِ دَدَه؟" ^۴ اُونَا کُفَت: "مُوسی اِجازَه دَدَه که یِگِ مَرْدِ یِگِ طَلاقِ نَامَه نَوشْتَه کُنَه و خاتُونِ خُو رَه ایلَه بَدِیَه." ^۵ اوختَه عِیسی دَزُوا کُفَت: "مُوسی بَخاطِرِ سَنگِدِلی شَمُو ای حُکَمِ رَه بَلَدِه شَمُو نَوشْتَه کد. ^۶ مَگَمِ از شُروعِ خِلَقَتِ خُدا اُونَا رَه مَرْدِ و زَنِ خَلَقِ کد. ^۱

^a ۹:۴۳ بعضی نُسَخَه ها نَوشْتَه داخِلِ قَوسِ رَه نَدَرَه. ^b ۹:۴۶ بعضی نُسَخَه ها نَوشْتَه داخِلِ قَوسِ رَه نَدَرَه.

† ۲:۱۳. ۱۰:۶ † پیدایش ۱:۲۷.

۷ امزی خاطر مرد، آته و آبه خُو ره ایله کده قد خاتون خُو یگجای موشه ^۸ و هر دوی شی یگ جسم موشه. ^۹ † پس چیزی ره که خُدا یگجای کده، انسان نباید جدا کُنه. ”
 ۱۰ وختی اونا دَ خانه بُود، یارا بسم دزی باره از عیسیٰ سوال کد. ^{۱۱} او دزوا گُفت:
 ” هر کسی که خاتون خُو ره طلاق بدیه و قد یگ خاتون دیگه توی کُنه، او دَ حقِ خاتون
 خُو زنا مونه. ^{۱۲} و اگه یگ خاتو شوی خُو ره طلاق بدیه و قد یگ مرد دیگه توی کُنه،
 او ام زناکاری مونه. ”

عیسیٰ بچکیچای ریزه ره برکت میدیه

۱۳ دَمزُو غَیت مردُم بچکیچای ریزه ره دَ پیش عیسیٰ اُورد تا دَ سرِ ازوا دِست بیله؛
 مگم یارا اونا ره سرزنش کد. ^{۱۴} وختیکه عیسیٰ ای کار ره دید، قار شد و دزوا گُفت:
 ” بیلید که بچکیچای ریزه پیشِ ازمه بییه و اونا ره مَنع نکنید، چراکه پادشاهی خُدا
 دَمزی رقم کسا تعلق دَره. ^{۱۵} ما حقیقت ره دَز شَمو مَوگُم، هر کسی که پادشاهی خُدا
 ره رقم یگ بچکیچه ریزه قبول نَکُنه، او هرگز دزشی داخل نَموشه. ” ^{۱۶} اوخته بچکیچا
 ره دَ بَعْل خُو گِرَفت و دِستای خُو ره دَ سرِ ازوا ایشته اونا ره برکت دَد.

آدم سرمایه‌دار و زندگی ابدی

۱۷ وختیکه عیسیٰ دَ راه مورفت، یگ آدم دَویده دَویده آمد و دَ پیشِ ازو زانو زده ازو
 پُرسان کد: ” آی اُستادِ نیک، ما چیز کار کُنم تا صاحبِ زندگی ابدی شَمم؟ ” ^{۱۸} عیسیٰ
 ازو پُرسان کد: ” چرا مَره نیک مَوگی؟ هیچ کس نیک نیسته بَغیر از خُدا و بَس.
 ۱۹ تُو احکامِ شریعت ره میدنی که مَوگه: ’قتل نَکُو، زنا نَکُو، دُزی نَکُو، شاهدی دروغ
 ندی، فَریب‌کاری نَکُو، آته و آبه خُو ره اِحترام کُو. ’ ” ^{۲۰} † او آدم دَ جواب شی گُفت:
 ” اُستاد، ما پَگِ امزیا ره از ریزگی خُو دَ جای اُوردیم. ” ^{۲۱} عیسیٰ سُونِ ازو توخ کده

† ۱۰:۸ پیدایش ۲:۲۴ † ۱۰:۱۹ خُروج ۱۵-۱۲:۲۰

او ره مُحَبَّت کد و دَزُو کُفت: ”یگ چیز کم دَری؛ بورو، هر چیزِی که دَری سَودا کُو و پَیسه شی ره دَ غَرِیبا بِدی؛ اوخته تُو دَ عالمِ باله صَاحِبِ یگ گنج موشی. بعد ازُو بیه و از مه پَیروی کُو.“^{۲۲} مگم بخاطرِ امزی توره لب-و-رُوی شی اوزو شُد و اُو غَمگی شُدِه ازُونجی رفت، چراکه اُو مال-و-دَولتِ کَلو دَشت.

^{۲۳} اوخته عیسی چارَدور خُو ره تُوخ کده دَ یارای خُو کُفت: ”چِقَس سخت آسته که آدمای دَولتَمَد دَ پادشاهی خُدا داخلِ شُنه!“^{۲۴} یارا امزی تورای شی خَیرو مَندُد، مگم عیسی بسم دَزوا کُفت: ”آی بچکِیچا، داخلِ شُدو دَ پادشاهی خُدا چِقَس سخت آسته! تیر شُدون اَشتر از نیفه سِیزو آسوتر آسته نَسبت دَ داخلِ شُدونِ آدمِ دَولتَمَد دَ پادشاهی خُدا.“^{۲۵} اونا بے اندازه خَیرو شُدُد و قد یگدیگه خُو مَوکُفت: ”پس کی میتنه نجات پیدا کُنه؟“^{۲۶} عیسی سُون ازوا تُوخ کده کُفت: ”بلدِه اِنسان ناممکن آسته، مگم نه بلدِه خُدا، چراکه بلدِه خُدا پگ چیزا مُمکن آسته.“

^{۲۸} پَترس دَ توره کُفتو شُد و دَزُو کُفت: ”مو تمام چیز خُو ره ایله کدے و از تُو پَیروی مونی.“^{۲۹} عیسی کُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمُو مَوکُم، هیچ کسی ره پیدا نَمیتَید که خانه یا برارو یا خوارو یا آته یا آبه یا بچکِیچا یا زمین خُو ره بخاطرِ ازمه و خوشخبری ایله کُنه،^{۳۰} و دَ ای دُنیا صد برابر خانه ها، برارو، خوارو، آبهگو، بچکِیچا و زمینا ره قد آزارو-اَذیتِ قتی دَ دِست نیره و دَ عالمی که مییه صَاحِبِ زندگی اَبدی نَشُنه.^{۳۱} مگم غَدَر کسای که اَوّل آسته آخِر موشه و آخرا اَوّل.“

سومنه پیشگویی عیسی دَ باره مرگ شی

^{۳۲} عیسی و یارای شی دَ راه بُود و سُون باله طرفِ اورشَلیم مورفت و عیسی پیش پیش ازوا رَیی بُود. یارا خَیرت زده شُدُد و کسای که از پُشتِ ازوا میمد، ترس خوردُد.^a

^a ۱۰:۲۲ یارا بخاطرِ خَیرت زده شُدُد که عیسی مسیح باوجودِ که موفامید که دَ اورشَلیم خطرِ کُشته شُدون شی آسته، باز ام مورفت.

عیسیٰ اُمّو دوازده ره بسم دَ یِگ گوشه بُرد و شروع کد که دَزوا بُگیه که چیز خیل دَ بِلِه شی مییه ^{۳۳} و گُفت: «اینه، مو دَ اورشَلیم موری و «باچه انسان» دَ دِستِ پیشوایون عالی مقام و عالِمای دین تسلیم موشه و اونا او ره محکوم دَ مرگ مونه و دَ دِستِ مردُمای غیر یهود تسلیم مونه؛ ^{۳۴} اونا او ره ریشخند کده دَ بِلِه شی تُف میندزه و او ره قَمچی میزنه و موکشه، ولے دَ روزِ سِوم^a او دُباره زنده موشه.»

درخاستِ یَعقُوب و یوحَنّا

^{۳۵} یَعقُوب و یوحَنّا باچه های زیدی دَ پیشِ عیسیٰ آمد و گُفت: «اُستاد، مو میخاهی هر چیز که از تُو درخاست کُنی، تُو بلده مو انجام بدی.» ^{۳۶} او دَزوا گُفت: «چی میخاید که بلده شُمو انجام بدم؟» ^{۳۷} اونا دَ زشی گُفت: «اجازه بدی که دَ بَررگی جلال تُو یِگ مو دَ دِستِ راست و دِیگه مو دَ دِستِ چپ تُو بشینی.» ^{۳۸} عیسیٰ دَزوا گُفت: «شُمو نَمیدنید که چیز خیل طلب مُونید. آیا میتنید از جامی وُچی کُنید که ما وُچی مُونم، یا عُسَلِ تعمیدی ره بگَیرید که ما قد شی عُسَلِ تعمید دده موشم؟» ^{۳۹} اونا دَ جواب شی گُفت: «آره، میتنی.» عیسیٰ دَزوا گُفت: «دُرست آسته، از جامی که ما وُچی مُونم، شُمو ام وُچی مُونید و عُسَلِ تعمیدی ره که ما میگَیرم، شُمو ام قد ازو عُسَلِ تعمید دده موشید؛ ^{۴۰} مگم ششتو دَ دِستِ راست یا چپ مه دَ اختیارِ ازمه نییه، بلکه بلده کسای آسته که بلده ازوا آماده شُدّه.»

^{۴۱} و خَنیکه ده یارِ دِیگه ای توره ره شَنید، اونا دَ بِلِه یَعقُوب و یوحَنّا قار شُد. ^{۴۲} اوخته عیسیٰ اونا ره کوی کد و دَزوا گُفت: «شُمو میدنید که دَ مینکلِ مردُمای غیر یهود کسای که حُکمران حساب موشه، اونا دَ بِلِه ازوا باداری مونه و کته کلونای ازوا دَ بِلِه ازوا جَبر-و-سِتم موکنه. ^{۴۳} مگم دَ بَینِ ازشُمو باید ای رقم نَبشه، بلکه هر کسی که دَ مینکلِ شُمو میخایه کته بَشه، باید خِدمتگار شُمو بَشه. ^{۴۴} و هر کسی که دَ مینکل

^a ۱۰:۳۴ دَ بعضی نُسَخه ها «بعد از سه روز» نُو شته یه.

شُمُو میخایه پیش قَدَم بَشَه، باید غُلامِ پَگ بَشَه. ^{۴۵} چُون «باچِه اِنسان» نَمَدَه که خِدْمَت شُنَه، بَلِکِه تا خِدْمَت کُنَه و جان خُو ره دَر رَاهِ عَدَر کَسا فِدا کُنَه.

شفا دَدونِ بارتیمائوسِ کور

^{۴۶} پس اونا دَ شارِ اَریحا اَمَد. دَ حالیکه عیسیٰ قَد یارای خُو و یگِ جَمعیّت کُتَه از اَریحا بُرو مورفت، بارتیمائوس باچِه تِیمائوس که یگِ گدایِگِرِ کور بُود دَ بَغِلِ رَاهِ شِشْتُنُد. ^{۴۷} وختی بارتیمائوس شِنید که اُو عیسیٰ ناصری آستَه، اُو دَ چِیغِ زَدو شُد و گُفت: "اَی عیسیٰ باچِه داوُود، دَ بِلَه مَه رَحْم کُو!" ^{۴۸} عَدَر کَسا دَ بِلَه اَزو هِیبت کد که چُپ شُنَه، مَگم اُو کَلوتر چِیغِ زَدَه گُفت: "اَی باچِه داوُود، دَ بِلَه مَه رَحْم کُو!" ^{۴۹} اوخته عیسیٰ ایستَه شُدَه گُفت: "اُو ره کُوی کُنید." اونا اَمُو اَدَمِ کور ره کُوی کد و دَزُو گُفت: "باجراتِ بَش؛ باله شُو که تُو ره کُوی مونه." ^{۵۰} اُو فوری چِیَن خُو ره اُو سُو اَندخت و از جای خُو پَریدَه دَ پیشِ عیسیٰ اَمَد. ^{۵۱} عیسیٰ دَزُو گُفت: "چی میخاهی که بَلدَه تُو انجام بَدَم؟" اَدَم کور دَزُو گُفت: "اُستاد، ما میخایم که بسمِ بِنَا شُنَم." ^{۵۲} عیسیٰ دَزِ شی گُفت: "بورُو؛ ایمان تُو، تُو ره شفا دَد." اُو فورا دُوباره بِنَا شُد و از پُشتِ عیسیٰ دَ رَاهِ کُت شُد.

داخِلِ شُدونِ عیسیٰ دَ اورُشلیم

۱ وختی اونا دَ بَیتِ فاجی و بَیتِ عَنیا دَ دامونِ کوهِ زَبْتون که نزدیکِ اورُشلیم آستَه رَسید، عیسیٰ دُو نفر از یارای خُو ره رَی کده ^۲ دَزوا گُفت: "دَ اَغِیلی که پیشِ رُوی شُمُو آستَه، بورید و امی که دَرشی داخِلِ شُدید، دِستی یگِ کُرَه اَلاغِ ره پَیدا مَونید که دَ اُونجی بَسته یَه و تا اَلی ره هِیچ کس دَ بِلَه شی سوار نَشُدَه؛ اُو ره واز کده بَیرید. ^۳ اگه کُدَم کس دَزِ شُمُو بَگیه، چَرا ای کار ره مَونید؟ شُمُو بَگَید: 'مَولا ای ره لازمِ دَره و دِستی دَ اَمینجی پسِ رَی مونه.' " ^۴ پس اونا رفته کُرَه اَلاغِ ره پَیدا

کد که د پألوی یگ درگه د منه کوچه بسته بود و اونا او ره واز کد. ^۵ بعضی کسای که د اونی ایسته بود، دزوا گُفت: «چیز کار مونیید، چرا کره الاغ ره واز موکُنیید؟»^۶ اونا امو چیز ره گُفت که عیسی دزوا گُفتد. پس دزوا اجازه دد که بیره. ^۷ اوخته اونا کره الاغ ره د پیش عیسی آورد و چپن های خور ره د پشت شی اندخت و عیسی د بله ازو سوار شد. ^۸ عدر مردم چپن های خور ره د سر راه اوار کد و یگ تعداد دیگه شاخچه های بلگدار ره که از زمینا قطع کُدد، د راه فرش کد. ^۹ کسای که پیشلون ازو مورفت و کسای که از پشت شی میمد، چیغ زده موگُفت:

«هوشیعانا!»^a

مبارک آسته کسی که د نام خداوند مییه.

^{۱۰} مبارک آسته پادشاهی بابه کلون مو داوود که د حال آمدو یه!

هوشیعانا د بلندترین جای عالم باله.

^{۱۱} اوخته عیسی د اورشلیم داخل شد و د خانه خدا رفت و چارطرف خور سون تمام چیزا توخ کد، مگم ازی که ناوخت بود او قد دوازده یار خو د بیت عنیا رفت.

عیسی درخت انجیر ره نالت مونه

^{۱۲} روز دیگه شی وختیکه اونا از بیت عنیا برو آمد، عیسی گُشنه شد. ^{۱۳} او از دور یگ درخت انجیر پربلگ ره دید و رفت تا شاید یگو میوه دزو پیدا کنه. وختیکه د پیش شی رسید بغیر از بلگ دزو هیچ چیز پیدا نکد، چراکه فصل انجیر نبود. ^{۱۴} اوخته د درخت گُفت: «بعد ازی دیگه هرگز کس از میوه تو نخوره.» و یارای شی ای ره شنید.

^a ۱۱:۹ «هوشیعانا» د زبون عبرانی «لطفاً نجات بدی» معنی میدیه و له د زمان عیسی «هوشیعانا» یگ شعار بلده ستایش خدا استفاده موشد.

رفتون عیسی دَ خانه خُدا

۱۵ بعد از اونا دَ اورشلیم آمد و عیسی دَ خانه خُدا داخل شده دَ بُر کدونِ کسای شروع کد که دَ خانه خُدا خرید و فروش مَکد. او میزای صرافا و چوکی های کوتر فروشا ره سرچپه کد ۱۶ و دَ هیچ کس اجازه نَدَد که مال خُو ره از مینکلِ خانه خُدا تیر کنه. ۱۷ او دَ مردمِ تعلیم میدَد و مَوگفت: ”آیا نوشته نَشده که،
‘خانه مه جای عبادت بلده تمام قوم ها گفته موشه؟’
مگم شمو ای ره غار دُزا جور کدید.”

۱۸ وختیکه پیشوایون عالی مقام و عالِمای دین ای ره شنید، اونا دَ پُشتِ یگ فرصت بُر شد که چطور او ره از بین بیره؛ چُون اونا ازو ترس مَوخورد، چراکه پگِ مردم از تعلیم شی خيرو مندَد. ۱۹ وختیکه شام شد، عیسی و یارای شی از شار بُرو رفت.

درس از درخت انجیر

۲۰ صَباح گاه وختیکه اونا ازونجی تیر موشد، اونا درخت انجیر ره دید که از ریشه خُشک شده. ۲۱ پترس توره عیسی ره دَ یاد خُو آورد و دَ زشی گُفت: ”اُستاد، اونه امو درخت انجیر ره که نالت کدی خُشک شده. ” ۲۲ عیسی دَ جواب ازوا گُفت: ”دَ خُدا ایمان دَشته بشید. ۲۳ ما حقیقت ره دَ ز شمو مَوگم، اگه کس دَ امزی کوه بگیه، ’کنده شو و دَ دریا پورته شو،‘ و دَ دل خُو شک نکنه، بلکه ایمان دَشته بشه که چیزی که مَوگیه واقع موشه، او بلده شی انجام دده موشه. ۲۴ امزی خاطر دَ ز شمو مَوگم، هر چیزی ره که دَ دُعا طلب کُنید، یقین دَشته بشید که او ره دَ دست اوردید و او از شمو موشه. ۲۵ وختیکه بلده دُعا ایسته موشید، اگه دَ ضدِ کدم کس یگو چیز دَ دل خُو

دَرِيد، اُو رِه بُخْشِيد تا آتِه آسمانی شُمُو ام خطاهای شُمُو رِه بُخْشِه. ^{۲۶} [لِيكِن اگِه شُمُو نَبْخْشِيد، آتِه آسمانی شُمُو ام خطاهای شُمُو رِه نَمُوْبخْشِه.]^a

قُدْرَت و اِخْتِيَارَاتِ عِيسَى

^{۲۷} اُونَا بَسْم دَ اَوْرُشَلِيم اَمَد. دَ حَالِيكِه عِيسَى دَ خَانِه خُدا قَدَم مِيَزَد، پِيشوايُونِ عَالِي مقام و عَالِمَايِ دِين و رِيش سَفِيدَا دَ پِيش شِي اَمَد ^{۲۸} و گُفْت: ”قَد كُدَم اِخْتِيَار اِي كَارَا رِه مُونِي؟ كِي دَز تُو اَمِي اِخْتِيَار رِه دَدِه كِه اِي كَارَا رِه اَنجَام بَدِي؟“ ^{۲۹} عِيسَى دَزُوا گُفْت: ”مَا اَم اَز شُمُو يَك سَوَال پُرْسَان مُونَم و شُمُو دَز مِه جَوَاب بَدِيد؛ اوخْتِه مَا دَز شُمُو مُوگَم كِه قَد كُدَم اِخْتِيَار اِي كَارَا رِه اَنجَام مِيدِيم: ^{۳۰} اَيَا غُسَلِ تَعْمِيدِ يَحِيِي اَز عَالَمِ بَالِه بُوَد يَا اَز اِنْسَان؟ دَز مِه جَوَاب بَدِيد.“ ^{۳۱} اُونَا قَد يَكْدِيگِه خُو مَشَوَرِه كَدِه گُفْت: ”اگِه بُوگِي كِه اَز عَالَمِ بَالِه بُوَد، اوخْتِه اُو مُوگِيه، پَس چَرَا دَزُوا اِيْمَان نُورْدِيد؟“ ^{۳۲} و اگِه بُوگِي كِه اَز اِنْسَان بُوَد، مَرْدَم مَو رِه مُوَكُشِه.“ چُون اُونَا اَز جَمْعِيَتِ مَرْدَمِ تَرَس مُوخورد، چَرَاكِه پَكِ مَرْدَمِ يَحِيِي رِه پِيغْمَبِر مِيدِنَسْت، ^{۳۳} و اَمزِي خَاطِر اُونَا دَ جَوَابِ عِيسَى گُفْت: ”مُو نَمِيدَنِي.“ عِيسَى دَزُوا گُفْت: ”مَا اَم دَز شُمُو نَمُوگَم كِه قَد كُدَم اِخْتِيَار اِي كَارَا رِه اَنجَام مِيدِيم.“

مَثَلِ باغوانايِ ظَالِمِ

^۱ اوخْتِه عِيسَى دَ مَثَلِ قَد اَزُوا دَ تَوْرِه گُفْتو شُد و گُفْت: ”يَك اَدَم يَك باغِ اِنگُورِ جَوْر كَد و دَ كِرْدَا كِرْد شِي دِيوَالِ بَالِه كَد. بَعْد اَزُو دَ مَنِه شِي يَك چَرخُشْت^b جَوْر كَد و يَك بُرْجِ پِيرِه دَارِي اَم بَلْدِه شِي اَبَاد كَد. اوخْتِه اُو رِه دَ باغوانا اِجَارِه دَد و خُوْد شِي دَ سَفَرِ رِفْت. ^۲ دَ فَصْلِ اِنگُورِ اُو يَك غَلَامِ رِه دَ پِيشِ باغوانا رِي كَد تا

^a ۱۱:۲۶ بعضی نُسَخِه ها نِوِشْتِه دَاخِلِ قَوسِ رِه نَدْرِه. ^b ۱۲:۱ دَ اُو زَمَانِ مَرْدَمِ دَ هَر باغِ اِنگُورِ يَك حَوْضِچِه بَلْدِه اِنگُورِ لُغِه كَدُو جَوْر مُوَكَد، تا شِيرِه اِنگُورِ رِه بُر كَنِه. اَمُو حَوْضِچِه «چَرخُشْت» نَام دَشْت.

اونا حق شی ره از حاصلِ باغ انگور بگیره. ^۳ مگم اونا امو غلام ره لت-و-کوب کده دست‌خالی ریی کد. ^۴ او یگ غلام دیگه ره د پیش ازوا ریی کد. اونا او ره قد سنگ زده سر شی ره میده کد و دز شی بے حرمتی کد. ^۵ او بسم یگ غلام دیگه ره ریی کد و اونا او ره کُشت. و غدر کسای دیگه ره ام ریی کد که اونا بعضی ازوا ره لت-و-کوب کد و بعضی های شی ره کُشت. ^۶ او یگ نفر دیگه ام دشت که او باچه دوست-دشمنی شی بود. آخرکار او ره د پیش ازوا ریی کد و قد خود خو گُفت: 'اونا د باچه مه احترام مونه. ^۷ مگم باغوانا قد یگدیگه خو گُفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکُشی و میراث از مو موشه. ^۸ پس اونا باچه ره گرفته کُشت و او ره از باغ انگور برو پورته کد. ^۹ آلی صاحب باغ چیز کار مونه؟ او مییه و باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره د دیگه نفرا تسلیم مونه. ^{۱۰} آیا امی نوشته ره نخانید که مَوگیه:

'سنگی ره که اُستاکارا رد کد،

سنگِ مَهْم تادو شده.

۱۱ ای کار ره خُداوند کده

و د نظر ازمو عجیب آسته."

۱۲ رهبرای یهودیا د تلاش ازی بود که عیسی ره دستگیر کنه، چون اونا پی بُرد که ای مثل ره د ضد ازوا گُفته، مگم اونا از مردُم ترس خورد. پس اونا او ره ایله کده رفت.

سوال د باره مالیه ددو

۱۳ اوخته اونا بعضی فریسیا و طرفدارای هیرودیس ره د پیش عیسی ریی کد تا او ره قد تورای خود شی د دام بندزه. ^{۱۴} اونا آمده دزو گُفت: "اُستاد، مو میدنی که تو آدم صادق آستی و د غم کس نیستی که چی مَوگیه، چون تو د ظاهر انسان توخ نمونی، بلکه راه خُدا ره د راستی تعلیم میدی. آیا مالیه ددو د قیصر روا آسته یا نه؟ آیا مو مالیه بدی یا ندی؟" ^{۱۵} عیسی ریاکاری ازوا ره پی برده دزوا گُفت: "چرا مَره

آزمایش مَونید؟ بَلدِه مه یگ سِکِه یگ دیناری بیرید تا اُو ره توخ کُم. ” ۱۶ و اونا اُورد. اوخته اُو دزوا کُفت: ” امی عکس و نشان از کی آسته؟ ” اونا دَ جواب شی کُفت: ” از قیصر. ” ۱۷ عیسی دزوا کُفت: ” چیزی ره که از قیصر آسته دَ قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا آسته دَ خُدا. ” و اونا از جواب اُزو خَیرو مَند.

سوال دَ باره دُوباره زنده شُدو

۱۸ اوخته صَدوقیا که مَوکُفت قیامت و جُود نَدره، دَ پیش اُزو اَمَد و اُزو سوال کده کُفت: ۱۹ ” اُستاد، مَوسِی بَلدِه ازمو نَوشته کده که اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد دَ جای شی بَمَنه، اُو آدم باید قد امزُو خاتو توی کُنه و بَلدِه برار خُو اولاد پَیدا کُنه. ۲۰ یگ زمان هفت برار بُوَد؛ اولنِه شی خاتو گِرِفت و مُرد و دَ جای شی اولاد نَمَند. ۲۱ اوخته دَومِنِه شی اُمُو خاتو ره گِرِفت و اُو ام مُرد و دَ جای شی اولاد نَمَند؛ سِومَنِه ام امی رقم شُد. ۲۲ خُلاصه هر هفت شی اُو ره گِرِفت و دَ جای هیچ کَدَم شی اولاد نَمَند. اَخِرِکار اُمُو خاتو ام مُرد. ۲۳ پس دَ روز قیامت اُو خاتون کُدَم ازوا مَوشه؟ چُون هر هفت شی اُو ره خاتو کُدُد. ” ۲۴ عیسی دزوا کُفت: ” آیا گُمراهی شُمُو امزی خاطر نِیسته که شُمُو نَه دَ باره کِتابِ مَقَدَّس مِیدَنید و نَه دَ باره قُدَرتِ خُدا؟ ۲۵ چُون وختیکه اونا از مُرده ها دُوباره زنده مَوشه، اونا نَه خاتو مِیگِیره و نَه شُوی مَونه، بَلکِه رقمِ ملایکه ها دَ عالمِ باله آسته. ۲۶ مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، آیا دَ کِتابِ مَوسِی دَ قِصِه «بُوَته سوزان» نَخاندید که چَطور خُدا دَزُو کُفت: ’ ما خُدا ی اِبَراهیم و خُدا ی اِسحاق و خُدا ی یَعقُوب اَسْتُم. ’ ۲۷ اُو خُدا ی مُرده ها نِییه، بَلکِه خُدا ی زنده ها آسته. شُمُو سخت گُمراه اَسْتِید. ”

بزرگترین حکم

۲۸ یکی از عالِمای دین آمد و شنید که اونا جر-و-بحث مونه؛ وختی دید که عیسیٰ دزوا یگ جواب خوب دد، او از شی پرسان کد: ”کدم حکم از پگ کده مهم آسته؟“

۲۹ عیسیٰ د جواب شی گفت: ”حکم مهم اینی آسته: ‘گوش کو ای قوم اسرائیل، خداوند، خدای مو خداوند یکتا آسته. ۳۰ پس خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام عقل و تمام قوت خو مُحَبَّت کو. ۳۱ و دوّم شی اینی آسته: ‘همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست دشته بش. ‘هیچ حکم ازی دو کده بزرگتر نییه. ۳۲ اوخته عالم دین دزو گفت: ”کلو خوب استاد، تو حقیقت ره گفتی که خدا یگ آسته و بعیبر ازو دیگه نییه. ۳۳ و ای که او ره قد تمام دل و تمام عقل و تمام قوت مُحَبَّت کنی و همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست بدنی، واقعاً ای از تمام هدیه های سوختنی و قربانی ها کده مهمتر آسته. ۳۴ وختی عیسیٰ دید که او جواب عاقلانه دده، دزو گفت: ”تو از پادشاهی خدا دور نیستی.“ بعد ازو دیگه هیچ کس جرأت نکد که ازو سوال کنه.

داوود و مسیح

۳۵ وختیکه عیسیٰ د خانه خدا تعلیم میدد، او گفت: ”عالِمای دین چطور میتنه بگیه که مسیح باچه داوود آسته؟ ۳۶ د حالیکه خود داوود د هدایت روح القدس گفته: ‘خداوند د مولای مه گفت: ‘د دست راست مه بشی تا دشمنای تو ره د تی پای تو بندزم.‘“

۳۷ اگه خود داوود مسیح ره مولا موگیه، چطور میتنه که باچه شی بشه؟“ و جمعیت کیه مردم قد شوق-و-علاقه د تورای ازو گوش میدد.

عیسیٰ مردُم ره دَ باره عالِمای دینِ خبردار مونه

۳۸ عیسیٰ دَ حالیکه تعلیم میدد گُفت: "از عالِمای دینِ احتیاط کنید؛ اونا خوش دَره که قد چَپَن های دِراز ای سُو-و-اوسُو بگرده و دَ کوچه-و-بازار احترام شُنه ۳۹ و دَ عبادت خانه ها چوکی های مُهم ره دَشته بَشه و دَ مهمانی ها دَ باله-جای بِشینِه! ۴۰ اونا خانه های خاتونوی بیوه ره قُورت مونه و از رُوی رباکاری نماز خُو ره دِراز مونه. اونا محکومیتِ سخت‌تر ره مینگره."

هدیه یگ خاتونِ بیوه

۴۱ عیسیٰ رُوی دَ رُوی صندوقِ بیتِ اَلمالِ خانه خُدا شِشْتد و مردُمی ره توخ مُوكد که دَ مَنه صندوقِ پیسه میندخت. عَدر مردُمای پیسه‌دار پیسه کلو اندخت. ۴۲ دَ امزو غیت یگ خاتونِ بیوه غریب آمد و دُو سِکه که تقریباً یگ تنگه مُوشد اندخت. ۴۳ اوخته او یارای خُو ره گوی کد و دَزوا گُفت: "ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، امی خاتونِ بیوه غریب از تمام کسای که دَ صندوقِ پیسه اندخت، کلوتر پورته کد. ۴۴ چُون پگ ازوا از کلونی دارایی خُو اندخت، مگم او از غریبی خُو هر چیزیی که دَشت، یعنی تمام دار-و-ندارِ زندگی خُو ره اندخت."

پیشگویی بیرو شُدونِ خانه خُدا

۱ وختیکه عیسیٰ از خانه خُدا بُر مُوشد، یکی از یارای شی دَزو گُفت: "اُستاد، توخ کُو، چی سنگای کِنه و چی ساختمان های باشکوهی!" ۲ عیسیٰ دَزو گُفت: "امی ساختمان های کِنه ره مینگری؟ یگ سنگ ام دَ بِلِه سنگِ دیگه باقی نَمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر مُوشه."

۱۳

جور و جفا

۳ وختیکه عیسیٰ د بِلِه کوه زبُتون رُوی د رُوی خانه خُدا شِشُتُد، پترُس، یعقوب، یوحنا و آندریاس تاشکی ازو پُرسان کد: ۴ ”دز مو بُگی که ای چیزا چی وخت رُخ میدیه و نشانی که پگ امزی واقعه ها پوره شُدون شی نزدیک آسته، چی یه؟“ ۵ اوخته عیسیٰ د جواب ازوا کُفت: ”هُوش خُو ره بگِیرِد که کس شُمو ره گُمره نَکُنه. ۶ غدر کسا د نام ازمه مییه و مُوگِیه، ۷ ما اُمُو اَسْتُم، ۸ و غدر کسا ره گُمره مُونه. ۷ وختیکه د باره جنگ ها و خبر جنگ ها میشنوید و رُخا نَشُئید؛ ای واقعه ها باید رُخ بدیه، لیکن آخر زمان هنوز نرسیده. ۸ چُون یگ قوم د ضِد قوم دیگه و یگ مَمَلکَت د ضِد مَمَلکَت دیگه باله مُوشه و زلزله ها د جای های مُختلِف رُخ میدیه و قحطی ها مییه. ای چیزا شروع دَرِد زیدو آسته.

۹ مگم شُمو خود ره احتیاط کُنید، چراکه شُمو ره د محکمه ها تسلیم مُونه و د عبادت خانه ها قَمچی میزنه و شُمو بخاطر ازمه د پیش والی ها و پادشایو ایسته مُوشید تا بلده ازوا شاهدی بدید. ۱۰ و اوّل باید خوشخبری د تمام قوم ها اعلان شُنه. ۱۱ پس هر وختیکه شُمو ره دِستگیر کده تسلیم مُونه، پیش از پیش غُصّه نَکُنید که چی بُگید، بلکه هر چیزی که د امزو غَیت دز شُمو دده مُوشه، اُمُو ره بُگید، چراکه توره گوی شُمو نیستید، بلکه روح اَلقُدس آسته. ۱۲ برار، برار ره و آته، باچه ره د مرگ تسلیم مُونه؛ و بچکیچا د رُوی آته و آبه خُو میخیزه و اونا ره د کُشتو میدیه. ۱۳ از خاطر نام ازمه تمام مردُم از شُمو بد مُوبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کُنه، نجات پیدا مُونه.

۱۳:۶ یعنی «ما مسیح اَسْتُم.»

زشتِ بیروکار

۱۴ پس وختی شمو زشتِ بیروکار^a ره د جایی ایسته مینگرید که نباید بشه[†] -- خاننده پی بیره -- اوخته کسای که د یهودیه آسته باید د کوه ها دوتا کنه؛ ۱۵ و هر کسی که د بله بام خانه آسته، باید تاه نشنه و د خانه داخل نشنه تا یگو چیز ره بگیره. ۱۶ و هر کسی که د سر کشت آسته باید بلده گرفتون کالای خو پس نروه. ۱۷ وای د حال خاتونوی که د امزو روزا شکامتو بشه و یا نلغه شیرخور دشته بشه!

۱۸ دُعا کنید که ای چیزا د زمستورُخ ندیه، ۱۹ چون د امزو روزا اوطور رنج-و-مُصیبت مییه که مثل شی از شروعِ خَلقَتی که خُدا خَلق کد تا آلی ره نَمده و بعد ازو هرگز نمییه. ۲۰ اگه خُداوند او روزا ره کوتاه نموکد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد؛ لیکن بخاطرِ اِنْتِخاب شُده های که او اِنْتِخاب کده، او امو روزا ره کوتاه کده.

پس آمدونِ مسیح

۲۱ د امزو زمان اگه کدم کس دز شمو مَوگیه: 'اینه، مسیح د اینجی آسته!' یا 'اونه، مسیح د اونجی یه!' باور نکنید، ۲۲ چراکه مسیح های دروغی و پیغمبرای دروغی بر موشه و معجزه ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان دشته بشه، حتی اِنْتِخاب شُده ها ره گمراه کنه. ۲۳ پس احتیاط کنید، ما پگ چیزا ره پیش از پیش دز شمو گفتُم. ۲۴ مگم د امزو روزا، بعد امزو رنج-و-مُصیبت،

آفتو تریک موشه
و ماه روشنی خو ره نمیدیه،

^a ۱۴:۱۳ «زشتِ بیروکار» یگ لقب بلده بُتی آسته که د کتابِ دانیال پیغمبر د باره شی پیشگویی شُده. نظر د پیشگویی ای بُت زشت د خانه خُدا ایسته شُده باعثِ بیروکاری موشه.

[†] ۱۴:۱۳ دانیال ۲۷:۹، ۳۱:۱۱، ۱۱:۱۲

۲۵ ستاره ها از آسمو تاه موفته

و قُدرت های آسمونا تکان مُخوره.

۲۶ اوخته مرُدُم «باچه انسان» ره مینگره که خُن قُدرت و جلالِ بزرگ دَ بِلِه اُورها مییه.

۲۷ دَ امزُو زمان اُو ملایکه های خُو ره رِبِی مُونه و اونا اِنْتِخاب شُده های ازُو ره از چار گوشه دُنیا، از سر تا آخِرِ زمی و از سر تا آخِرِ آسمو جَم مُونه.

درس از درختِ انجیر

۲۸ آلی از درختِ انجیر یگ درس یاد بِگیرید: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ

مُونه، شُمو مُوفامید که تایستو نزدیک آسته. ۲۹ امی رقم شُمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع مُوشه، بُفامید که اُو نزدیک آسته، بلکه دَ دانِ درگه رسیده.

۳۰ ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگُم، تا تمامِ امزی چیزا واقع نَشْنه، ای نسل از بِنِ نَموره.

۳۱ آسمو و زمی از بِنِ موره، ولِی کلامِ ازمه هرگز از بِنِ نَموره.

اِنْتِظارِ بِلْدِه پس اَمْدونِ مسیح

۳۲ دَ بارِه امزُو روز و ساعت هیچ کس نَمیدنه؛ نه ملایکه ها دَ آسمو و نه ام باچه،

بلکه فقط آتِه آسمانی میدنه و بس.

۳۳ پس هوشیار و بیدار بشید، چُون شُمو نَمیدنید که اُو زمان چی وخت مییه. ۳۴ اَمْدونِ

امزُو روز رقمِ یگ آدم آسته که دَ سفر موره و غَیبتیکه از خانه حرکت مُونه، اُو غلامای خُو ره اِختیاردار جور مُونه و بِلْدِه هر کدَم شی یگ وظیفه خاص میدیه و دَ درگه وان

مُوگیه که بیدار بشه. ۳۵ پس بیدار بشید، چُون شُمو نَمیدنید که صاحبِ خانه چی وخت

پس مییه، دَ وختِ شام یا دَ نیمِ شاو، دَ وختیکه خُرُوس بَنگ میدیه یا دَ وختِ روز واز

شُدو. ۳۶ نَشْنه که اُو بے بلغه بییه و شُمو ره دَ خاو بنگره. ۳۷ چیزی ره که دَز شُمو

مُوگُم، دَ پگ مُوگُم: بیدار بشید!

نقشه قتل عیسی

۱۴

۱ دو روز دَ عیدِ پَصَح و عیدِ فطیرِ مَدَد. پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین دَ تلاشِ ازی بُود که چی رقمِ عیسی ره دَ حیلَه-و-مَکرِ دستگیرِ کُنه و دَ قتلِ برسنه. ۲ چُون اونا مُوگفت: "ای کار دَ روزای عیدِ نَشْنه؛ اگه شُنه، امکانِ دَره که مردمُ شورشِ کُنه."

مَسَحِ شُدونِ عیسی دَ بیتِ عنیا

۳ وختیکه عیسی دَ بیتِ عنیا دَ خانه شِمعونِ کولیِ گِرَفْتَه دَ سرِ دِستَرخو شِشْتُد، یگِ خاتوِ قدِ یگِ بوتلِ عَطْرِ قِیمْتبای، یعنی عَطْرِ سُنْبَلِ خَالِصِ اَمَد و بوتلِ ره مِیدَه کده عَطْرِ ره دَ سرِ عیسی شِیو کد. ۴ لیکن بعضی کسای که دَ اُونجی بُود، سرِ قار دَ یگدیگه خُو گُفت: "چرا ای عَطْرِ ای رقم ضایع شُد؟ ۵ چُون مُوشُد که امی عَطْرِ دَ کَلوتر از سِه صد دینار سَودا شُنه و پِیسِه شی دَ غریبا دده شُنه." و اونا اُمو خاتو ره سرزنش کد. ۶ مگم عیسی گُفت: "اُو ره دَ حال شی بیلید؛ چرا اُو ره آزار مِیدید؟ اُو یگِ کارِ نیک دَ حقِ ازمه کده. ۷ چُون غریبا همیشه قد شُمو آسته و هر وختیکه بَخاهید شُمو مِیتنید دَ حقِ ازوا خُوبی کُنید، ولے ما همیشه قد شُمو نِیسْتُم. ۸ اُو هر چیزی که دَ تَوان شی بُود انجام دَد؛ اُو جِسمِ مَره پیش از پیش بلده دَفن کدو چرب کد. ۹ ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، دَ هر جای دُنیا که خوشخبری اِعلان شُنه، کارِ امزی خاتو ام دَ عِنوانِ یادآوری اَزو نقلِ مُوشه."

خیانتِ یهودایِ اسخربوطی

۱۰ اوخته یهودایِ اسخربوطی که یکی امزو دوازده یار بُود، دَ دِیرِ پیشوایونِ عالی مقام رفت تا عیسی ره دَزوا تسلیمِ کُنه. ۱۱ اونا وختی ای توره ره شِنید، خوشحال شُد

و قد اَرُو وعده کد که دَزُو پیسه میدیه. پس او د تَلاشِ ازی بُود که چَطور عیسیٰ ره بدُون جنجال تسلیم کنه.

آخِرِ شامِ عیسیٰ قد یارای شی

۱۲ دَ روزِ اوّلِ عیدِ فطیرِ دَ عَیتیکه باره پَصَحِ ره قَربانی مَوکد، یارای عیسیٰ دَزُو گُفت: “دَ کُجا میخاهی که رفته بلده تُو آمادگی بگیری تا نانِ پَصَحِ ره دَ اُونجی بَخوری؟”
۱۳ اوخته عیسیٰ دُو نفر از یارای خُو ره ریی کد و دَزوا گُفت: “دَ داخلِ شارِ بورید؛ دَ اُونجی یگِ آدمِ قد شَمُو رُوی دَ رُوی مَوشه که کُوزه آو ره مَوبره. از پُشتِ اَرُو بورید
۱۴ و دَ جایی که او داخلِ مَوشه دَ صاحبِ امَرُو خانه بَگید: ‘اُستادِ مَوگیه، مَهمونخانِه مه دَ کُجا یه تا نانِ پَصَحِ ره قد یارای خُو دَ اُونجی بَخورم؟’^{۱۵} اوخته او یگِ اُتاقِ کُته ره دَ باله‌خانه دَز شَمُو نشو میدیه که فرش شده و آماده آسته. دَ اُونجی بلده مو تیارای بگیریید.”^{۱۶} پس یارا ریی شده دَ شار رفت و تمام چیزا ره امو رقم که عیسیٰ گُفتد، پیدا کد و نانِ پَصَحِ ره تیار کد.

۱۷ وختیکه شام شد، عیسیٰ قد دوازده یار خُو دَ اُونجی آمد. ^{۱۸} دَ حالیکه اونا شِشتند و دَرُو نانِ مَوخورد، عیسیٰ گُفت: “ما حقیقت ره دَز شَمُو مَوگم، یکی از شَمُو که قد ازمه نانِ مَوخوره، مره تسلیم مونه.”^{۱۹} اونا کوئیوبار شد و یگِ بعد از دیگه اَرُو پُرسان کد: “ما خُو نیسَتم، یا آسَتم؟”^{۲۰} او دَ جوابِ ازوا گُفت: “او یکی امزی دوازده آسته که دِستِ خُو ره قد ازمه قَتی دَ کاسه غوْته مونه.”^{۲۱} «باچه اِنسان» امو رقم که دَ باره شی نَوشته شده، از دُنیا موره. مگم وای دَ حالِ کسی که «باچه اِنسان» دَ وسیله اَرُو تسلیم مَوشه! بلده اَرُو نفر بهتر بُود که هیچ زیده نَمُوشد.

۲۲ دَ حالیکه اونا دَرُو نانِ مَوخورد، عیسیٰ نان ره گِرِفت و بعد از شکرگزاری او ره ثوْته کده دَ یارا دَد و گُفت: “بگیریید؛ ای جِسْمِ مه آسته.”^{۲۳} بعد اَرُو جام ره گِرِفت و شکرگزاری کده دَزوا دَد و پگِ ازوا از شی وُچی کد. ^{۲۴} اوخته او دَزوا گُفت: “ای

خُون مه آسته که بلده عهدِ نو بخاطرِ عَدَرِ مَرْدُمِ ریختنده مُوشه. ^{۲۵} ما حقیقت ره دَز
شُمُو مُوگُم، ما از میوه تاگِ انگورِ دیگه وُچی نَمُونُم تا روزی که او ره دَ پادشاهی خُدا
از نو وُچی کُنُم.

پیشگویی دَ بارهٔ انکارِ پترُس

^{۲۶} و اونا سرودِ خاندانه سُونِ کوهِ زیتونِ رَبییِ شُد. ^{۲۷} اوخته عیسیٰ دَزوا کُفت: ”پگ
شُمُو فراری مُوشید، چُونِ نَوِشته شُدِه:
’ما چوپو ره میزَنُم
و گوسپندو تیت پَرکِ مُوشه.’“

^{۲۸} ”مگم بعد ازی که دُوباره زنده شُدُم، از شُمُو کده پیش دَ جلیلیه مورُم.“ ^{۲۹} پترُس
دَزشی کُفت: ”حتیٰ اگه پگ فراری شُنه، ما هرگز نَمُوشُم.“ ^{۳۰} عیسیٰ دَزوا کُفت: ”ما
حقیقت ره دَز تو مُوگُم، امروز، امی امشاو پیش ازی که خروس دُو دفعه بَنگِ بدیه،
تُو سِه دفعه مَره انکار مونی.“ ^{۳۱} مگم اُو قد تا کیدِ کلو کُفت: ”حتیٰ اگه لازمِ شُنه،
ما قد تو مورُم، ولے تو ره هرگز انکار نَمُونُم.“ و دیگه یارا ام امی رقم کُفت.

دُعا کدونِ عیسیٰ دَ باغِ گتسیمانی

^{۳۲} وختیکه اونا دَ یگ جای دَ نامِ گتسیمانی رسید، عیسیٰ دَ یارای خُو کُفت: ”شُمُو
دَ اینجی بشینید تا ما رفته دُعا کُنُم.“ ^{۳۳} او پترُس، یعقوب و یوحنا ره قد خُو قتی بُرد
و پَریشان و کوئوبار شُدِه ^{۳۴} دَزوا کُفت: ”جان مه از شِدَتِ عَمِ نزدیک آسته که بُمَره.
شُمُو دَ امینجی بُمینید و بیدار بشید.“ ^{۳۵} اوخته کم وری پیش رفت و قد رُوی خُو دَ
زمی اُفتده دُعا کد که اگه امکان دَشته بَشه امو ساعت از شی دُور شُنه. ^{۳۶} او کُفت:
”آبا،^a آی آته آسمانی، تمام چیزا بلده از تو مُمکن آسته؛ ای جام ره از مه دُور کو، مگم

^a ۱۴:۳۶ «آبا» کلمه عبرانی آسته که «آته» معنی میدیه.

نه د خاستِ ازمه، بلکه د خاست-و-اراده خود خو. ”^{۳۷} وختیکه پس آمد و دید که اونا خاورفته، او د پترس گُفت: ”شمعون، خاورستی؟ آیا نمیتنستی که بلده یگ ساعت بیدار بونی؟ ”^{۳۸} بیدار بشید و دُعا کنید تا د آزمایش قرار نگیرید؛ روح واقعاً میخایه، ولے جسم ضعیف آسته. ”^{۳۹} او بسم رفت و قد امزو توره دُعا کد. ”^{۴۰} وختیکه پس آمد، بسم اونا ره د خاور دید، چراکه چیمای ازوا از خاور گرنگ شد و اونا نمیدنست که دزو چیزخیل بگیه. ”^{۴۱} او دفعه سوم آمد و دزوا گُفت: ”شمو هنوز ام خاور استید و استراحت مونی؟ بس آسته. امو ساعت رسیده. اینه، «باچه انسان» د دست گناهکارا تسلیم دده موشه. ”^{۴۲} باله شنید که بوری. اونه، کسی که مره تسلیم مونه میرسه. ”

دستگیر کردن عیسی

^{۴۳} د حالیکه عیسی هنوز توره موگفت، فوری یهودا یکی امزو دوازده یارا رسید و قد ازو قتی یگ دل نفر که سوته و شمشیر دشت، از طرف پیشوایون عالی مقام، عالمای دین و ریش سفیدا آمدد. ”^{۴۴} و امو کسی که عیسی ره تسلیم موکد قد ازوا یگ نشانی ایشته گُفتد: ”هر کسی ره که ماخ کدم، اونمو آسته؛ او ره دستگیر کنید و قد غدر احتیاط بپريد. ”^{۴۵} پس وختیکه یهودا آمد، او فوری د پیش عیسی رفته گُفت: ”استاد. ” و او ره ماخ کد. ”^{۴۶} اوخته اونا د بله ازو دست اندخته او ره دستگیر کد. ”^{۴۷} یکی امزو کسای که د اونجی ایسته بود، شمشیر خو ره کشیده غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوش ازو ره منٹی کد.

^{۴۸} عیسی د جواب ازوا گُفت: ”آیا ما راهزن استم که قد شمشیر و سوته بلده دستگیر کردن مه آمدید؟ ”^{۴۹} ما هر روز قد شمو د خانه خدا بودم و تعلیم میددم و شمو مره دستگیر نکدید. مگم ای کار شد تا نوشته های مقدس پوره شنه. ”^{۵۰} اوخته تمام یارا او ره ایله کده دوتا کد. ”^{۵۱} ولے یگ آدم جوان که یگ رخت کتانی ره د گرد جان لچ

خُو پيچندُد، از پُشتِ عیسیٰ مورفت. اونا اُو ره ام دستگیرِ کد، ^{۵۲} مگم اُو رختِ کتانی خُو ره ایله کده، جان لُچ دوتا کد.

عیسیٰ دَ حُضُورِ شُورایِ یهُود

^{۵۳} اونا عیسیٰ ره دَ حُضُورِ پیشوایِ بزرگ بُرد و تمام پیشوایونِ عالی-مقام، ریش سفیدا و عالمایِ دین دَ اُونجی جم شُدُد. ^{۵۴} پترُس از دُور اُو ره دُمال مُوکد تاکه دَ مَنه حولی پیشوایِ بزرگ داخل شُد و قد پیره دارا شِشت تا دَ بغلِ آتش خود ره گرم کُنه.

^{۵۵} دَ امزُو غَیتِ پیشوایونِ عالی مقام و تمام اَعْضایِ شورا دَ تلاشِ ازی بُود که یگ شَاهِدی دَ ضِدِ عیسیٰ پيدا کُنه تا اُو ره دَ قتلِ پِرسنه، مگم اونا هیچ شَاهِدی پيدا نَتَنِست.

^{۵۶} غَدِر کسا دَ ضِدِ اَزُو شَاهِدی دروغ دَد، مگم شَاهِدی های ازوا یگ قد دِیگه شی جور نَمیمد. ^{۵۷} اوخته بعضی ها ایسته شُدِه دَ ضِدِ اَزُو شَاهِدی دروغ دَدِه کُفت: ^{۵۸} ”مو شِنیدِی که اُو کُفت: ’ما ای خانِه خُدا ره که قد دِستِ اِنسان جور شُدِه بیرو مُونم و دَ مُدَتِ سِه روز یگ خانِه دِیگه آباد مُونم که قد دِستِ اِنسان جور نَشُدِه بَشِه.‘ ^{۵۹} ولِی دَ امزی باره ام شَاهِدی ازوا یگ قد دِیگه شی جور نَمد. ” ^{۶۰} اوخته پیشوایِ بزرگ دَ حُضُورِ ازوا ایسته شُد و از عیسیٰ پُرسان کد: ”آیا تُو هیچ جواب نَمیدی؟ ای چیز خیل آسته که آمیا دَ ضِدِ تُو شَاهِدی میدیه؟” ^{۶۱} مگم اُو چپ مند و هیچ جواب نَدَد. پیشوایِ بزرگ بسم اَزُو پُرسان کده کُفت: ”آیا تُو مسیح، باچه خُدايِ مُتَبَارک اَستی؟” ^{۶۲} عیسیٰ کُفت: ”ما اَسْتُم، و شُمُو «باچه اِنسان» ره مینگرید که دَ دِستِ راستِ قَادِرِ مُطَلَقِ شِشته و دَ بِلِه اُورهایِ اَسْمو مییه. ” ^{۶۳} اوخته پیشوایِ بزرگ کالایِ خُو ره پاره کده کُفت: ”دِیگه مو دَ شَاهِدِ چی ضُرُورَتِ دَری؟” ^{۶۴} شُمُو کُفرگویی شی ره شِنیدید. صَلاحِ شُمُو چی آسته؟ ”پگ ازوا اُو ره محکوم کده کُفت که سزاوارِ مَرگ آسته.

^{۶۵} بعضی کسا دَ بِلِه اَزُو تَف اَنَدختو ره شُروع کده چیمایِ شی ره بسته کد و اُو ره قد مُشت زَدِه کُفت: ”نَبُوتِ کُو، کی زَد؟” پیره دارا ام اُو ره گِرِفته لَت-و-کوب کد.

انکارِ پترُس از عیسی

۶۶ وختیکه پترُس هنوز دَ تاه، دَ حولی بُود، یکی از کنیزای پیشوای بُزرگ آمد ۶۷ و دید که پترُس خود ره گرم مونه. او سُون ازُو توخ کده گُفت: ”تُو ام قد عیسی ناصری بُودی!“ ۶۸ مگم پترُس انکار کده گُفت: ”ما هیچ نَمیدنم و نَموفامم که تُو چیزخیل مَوگی.“ وختی او بُر شُدِه دَ دالیزِ درگه رفت، [دَ امزُو عَیت خُرُوس بَنگ دَد.]^a

۶۹ اَمُو کنیز او ره دید و بسم دَ کسای که دَ اُونجی ایسته بُود، گُفت: ”ای آدم یکی امزوا آسته.“ ۷۰ پترُس بسم انکار کد. بعد از چند لحظه کسای که دَ اُونجی ایسته بُود بسم دَ پترُس گُفت: ”یقیناً تُو یکی امزوا آستی، چراکه تُو ام یگ جلیلی آستی.“

۷۱ اوخته پترُس دَ لعنت کدو و قَسَم خوردو شروع کد و گُفت: ”ما امی آدم ره که شَمو دَ باره شی مَوکید، نَمینخشم.“ ۷۲ دَ امزُو لحظه دفعه دوّم خُرُوس بَنگ دَد. اوخته پترُس توره عیسی ره دَ یاد خُو اُورد که دَزُو گُفتد: ”پیش ازی که خُرُوس دُو دفعه بَنگ بدیه، تُو سِبه دفعه مره انکار مونی.“ پس دِل شی پُر شُد و او چخرا کد.

محکوم شُدونِ عیسی

۱ امی که صُبح شُد، پیشوایونِ عالی مقام قد ریش سفیدا، عالمای دین و ۱۵ تمامِ اعضای شورا مشوره کد. بعد از مشوره اونا عیسی ره بسته کده بُرد و دَ پیلاتس تسلیم کد.

۲ پیلاتس ازُو پُرسان کد: ”آیا تُو پادشاهِ یهودیا آستی؟“ عیسی دَ جوابِ ازُو گُفت: ”خود تُو مَوگی.“ ۳ اوخته پیشوایونِ عالی مقام دَ بله ازُو تَهَمَت های کلو کد. ۴ پیلاتس بسم ازُو پُرسان کد: ”آیا تُو هیچ جواب نَمیدی؟ توخ کُو که دَ بله تُو چیقَس تَهَمَت های کلو مونه.“ ۵ مگم عیسی بسم هیچ جواب نَدَد، بطوری که پیلاتس خیر و مند.

^a ۶۸:۱۴ متن داخل قوس دَ بعضی نُسَخه ها و جُود نَدَره.

حُکْمِ کُشْتُونِ عِیْسَى دَ صَلِیْبِ

۶ والی دَ هر عیدِ یگِ بَدیِ ره بَلدِه مَرْدُمِ ایله مُوکد، هر کسی ره که اونا میخواست.
۷ دَ امزُو غَیْتِ یگِ آدَمِ دَ نامِ باراباسِ قَدِ دِیگِه یاغی های که دَ دَورونِ شورشِ مُرتکِبِ
قتلِ شُدُد، دَ بَدیِ خانه بُود. ۸ مَرْدُمِ دَ پِیشِ پِیلاَتُسِ اَمَدِ و اَزُو خاهشِ کدِ که مُطابِقِ رَسْمِ
همیشگیِ بَلدِه ازوا اَمُو کارِ ره انجامِ بَدیه. ۹ اوخته پِیلاَتُسِ دَ جوابِ ازوا کُفت: ”آیا
میخاهید که پادشاهِ یهودیا ره بَلدِه شُمُو ایله کُنُم؟“ ۱۰ چُونِ اُو پَی بُردِ که پیشوایونِ
عالی مقامِ عیسی ره از رُویِ همچشمیِ تسلیمِ کده. ۱۱ مگمِ پیشوایونِ عالی مقامِ مَرْدُمِ
ره دَ شورِ اُوردِ تا پِیلاَتُسِ ره وادارِ کُنِه که دَ جایِ عیسیِ باراباسِ ره بَلدِه ازوا ایله
کُنِه. ۱۲ پِیلاَتُسِ بسمِ ازوا پُرسانِ کده کُفت: ”پسِ قَدِ کسی که شُمُو اُو ره پادشاهِ
یهودیا مُوگید، چیزِ کارِ کُنُم؟“ ۱۳ اونا چیغِ زَدِه کُفت: ”اُو ره دَ صلیبِ میخکوبِ کُو!“
۱۴ پِیلاَتُسِ ازوا پُرسانِ کد: ”چرا؟ چی بَدیِ کده؟“ ولِی اونا کلوترِ چیغِ زَدِه کُفت: ”اُو
ره دَ صلیبِ میخکوبِ کُو!“

۱۵ ازی که پِیلاَتُسِ میخواست مَرْدُمِ ره راضیِ کُنِه، باراباسِ ره بَلدِه ازوا ایله کدِ و
عیسی ره بعدِ از قَمچیِ زَدُو تسلیمِ کدِ تا دَ صلیبِ میخکوبِ شُنِه.

عسکرا قَدِ عِیْسَى رِیشخَندیِ مُونِه

۱۶ عسکرا عیسی ره دَ داخِلِ حَولیِ قَصْرِ والیِ بُردِ و تمامِ عسکرایِ یگِ قِشله ره جم
کد. ۱۷ اوخته اونا یگِ چَپَنِ اَرغَوانیِ دَ جانِ شیِ دَدِ و از خارِ یگِ تاجِ بافته دَ سرِ شیِ
ایشت ۱۸ و دَزُو سلامیِ زَدُو ره شُروعِ کدِ و کُفت: ”دَرُودِ دَ پادشاهِ یهودیا!“ ۱۹ اونا قَدِ
نَیِ دَ سرِ شیِ مِیزَدِ و دَ بِلِه شیِ تُفِ اَندخته دَ برابرِ شیِ زانُو مِیزَدِ و اُو ره اِحترامِ مُوکد.
۲۰ بعدِ ازی که اُو ره رِیشخَندِ کد، اونا چَپَنِ اَرغَوانیِ ره از جانِ شیِ بُرِ کده کالایِ خودِ
شیِ ره دَ جانِ شیِ دَدِ.

میخکوب شدنِ عیسیٰ دَ صلیب

اوخته او ره برُو بُرد تا دَ صلیب میخکوب کُنه. ^{۲۱} اونا یگ راه‌گذرِ قیروانی ره که شمعون نام دشت و آته سیکندر و روفس بُود و از اطراف میمد، مجبور کد که صلیب عیسیٰ ره دَ شانِه خُو بُره.

^{۲۲} پس اونا عیسیٰ ره دَ یگ جای دَ نامِ گُلگُتا بُرد که ترجمه شی «کاسه سر» آسته. ^{۲۳} اوخته اونا شرابِ انگور ره که قد موادِ مر^a گت شُد دَزُو دَد، مگم او قبول نکد. ^{۲۴} بعد ازو اونا عیسیٰ ره دَ صلیب میخکوب کد و کالای شی ره تقسیم کده دَ بین خُو پشک آندخت تا بنگره که دَ هر کُدم شی چیزخیل میرسه. ^{۲۵} ساعتِ سِوم^b بُود که او ره دَ صلیب میخکوب کد. ^{۲۶} جُرم شی اینی رقم نوشته بُود: «پادشاهِ یهودیا.»

^{۲۷} اونا دُو راهزن ره ام قد ازو دَ صلیب میخکوب کد، یکی ازوا ره دَ دستِ راست شی و دیگه شی ره دَ دستِ چپِ ازو. ^{۲۸} [دَ امزی رقم نوشته کلامِ مُقدّس پوره شُد که مُوگیه: "او از جُمله خطاکارا حساب شُد."]^c

^{۲۹} کسای که ازونجی تیر مُوشد او ره توهین-و-تحقیر کده سر خُو ره شور میدد و مُوگفت: "تُو که خانه خُدا ره خراب مُوکدی و او ره دَ مُدتِ سیه روز آباد مُوکدی، ^{۳۰} خود ره نجات بدی و از صلیب تاه بیه!" ^{۳۱} دَ عینِ رقم پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین ام قد یگدیگه خُو ریشخندی کده مُوگفت: "او دیگرو ره نجات دَد، مگم خود خُو ره نجات دده نَمیتنه. ^{۳۲} بیل که امی مسیح، پادشاهِ اسرائیل امی آلی از صلیب تاه بیه تا مو بنگری و ایمان بیری." ^{۳۳} امُو کسای که قد ازو دَ صلیب میخکوب شُدد ام او ره دو-و-دشنام میدد.

^a ۱۵:۲۳ «مر» یگ موادِ خوشبوی آسته که مره تلخ دَره. ^b ۱۵:۲۵ یعنی ساعتِ نو بجه صُبح.

^c ۱۵:۲۸ بعضی نُسخته ها نوشته داخلِ قوس ره ندره.

مَرگِ عِیْسَى

۳۳ از ساعتِ ششم تا ساعتِ نهم^a تریکی تمام زمی ره گرفت. ۳۴ د ساعتِ نهم عیسیٰ قد آوازِ بلند چیغ زده گُفت:

”ایلوئی، ایلوئی، لَمَّا سَبَقْتَنی؟“

که ترجمه شی اینی آسته: «خُدای مه، خُدای مه، چرا مَره ایله کدی؟»^{۳۵} بعضی کسای که د اونجی ایسته بُود وختی ای ره شنید، گُفت: ”اونه، اُو ایلاس ره کوی مونه.“^{۳۶} اوخته یگ نفر دَویده یگ اِسفنج ره پُر از سِرکه انگور کد و د سِر یگ نی بند کده دَزو پیش کد که وُچی کُنه و گُفت: ”بیل که بنگری که ایلاس مییه تا اُو ره تاه بیره، یا نه؟“^{۳۷} د امز و غیت عیسیٰ قد آوازِ بلند چیغ زده جان دَد.

۳۸ و پرده خانه خُدا از باله تا زیر دُو پاره شُد. ۳۹ قومندانی که پیش رُوی عیسیٰ ایسته بُود، وختی دید که عیسیٰ چی رقم جان دَد، اُو گُفت: ”راستی که ای آدم باچه خُدا بُود.“

۴۰ چند خاتو ام د اونجی بُود که از دُور توخ مُوکد؛ د مینکلِ ازوا مریمِ مَجَدلیه و مریمِ آبه یعقوبِ ریزه و یوشا بُود و امچنان سالومه. ۴۱ آمیا وختیکه عیسیٰ د جلیلیه بُود، ازو پیروی مُوکد و اُو ره خدمت مُوکد. عَدر خاتونوی دیگه ام د اونجی بُود که قد ازو د اورشلیم اَمَدَد.

دَفنِ کدوِنِ عِیْسَى

۴۲ شام شُدَد و ازی که امو روز، روزِ تیاری یعنی یگ روز پیش از روزِ آرام بُود، ۴۳ یوسفِ باشنده رامه که یکی از اعضای مُحترمِ شورای یهود بُود و ام د اِنْتِظارِ پادشاهی خُدا بُود، د دلیری د پیشِ پیلاتس رفت و جَسَدِ عیسیٰ ره ازو طلب کد.

^a ۱۵:۳۳ یعنی از ساعتِ دوازده چاشت تا ساعتِ سه بعد از چاشت.

^{۴۴} پیلاتس تعجب کد که عیسی ایقَس زُود مُرده. اوخته او قومندان ره کوی کده ازو پُرسان کد که آیا او گاه مُرده؟ ^{۴۵} وختی پیلاتس از قومندان شنید که او مُرده، جَسَد ره د یوسف تحویل کد. ^{۴۶} اوخته یوسف رختِ کتانی خرید و جَسَد ره از صلیب تا اُورده د رختِ کتانی پیچند و د قبری که د قاده کنده شُد، ایشت و یگ سنگ ره د دانِ قبر لول دد. ^{۴۷} مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یوشا دید که جَسَد د کجا ایشته شُد.

دوباره زنده شُدونِ عیسی

۱۶ ^۱ وختیکه روزِ آرام تیر شُد، مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یعقوب قد سالومه موادِ خوشبوی خرید تا رفته د جَسَدِ عیسی بمله. ^۲ پس اونا صباح گاه روزِ یگشمیه ^۳ د وختِ آفتو بُر شُدو د سرِ قبر رفت. ^۳ اونا قد یگدیگه خُو موگفت: "امو سنگ ره کی بلده مو از دانِ قبر لول بدیه؟" ^۴ وختی اونا توخ کد، دید که امو سنگِ کته از دانِ قبر لول دده شده.

^۵ امی که اونا د قبر داخل شُد، یگ آدمِ جوان ره دید که چپن سفید د جان شی بُود و طرفِ راست شِشْتد و اونا بییم کد. ^۶ مگم او دزوا گُفت: "بییم نکئید، شمو عیسی ناصری ره موبالید که د صلیب میخکوب شُد. او دوباره زنده شُد؛ او د اینجی نییه. اینه، ای جایی آسته که اونا او ره د اینجی ایشْتد. ^۷ آلی بورید د یارای شی و د پترس بگید که او از شمو کده پیش د جلیلیه موره و شمو او ره د اُنجی مینگرید، امو رقمیکه او دز شمو گُفتد."

^۸ اونا از قبر بُر شده دوتا کد، چراکه اونا ره لَرزه گِرِفْتد و اونا خیرت زده شُد؛ اونا د هیچ کس چیز نگفت، چون ترس موخورد.

^۹ [وختیکه عیسی صباح گاه روزِ یگشمیه دوباره زنده شُد، او اول د مریمِ مَجَدَلِیه که ازو هفت جن ره بُر کد، ظاهر شُد. ^{۱۰} مریم رفت و کسای ره که قد عیسی بُود و ماتم

^a ۱۶:۲ د زبون یونانی «روزِ اولِ هفته» نوشته یه، چون روزِ شَمبِه بلده یهودیا روزِ آخِر هفته آسته.

میگرفت و چخرا مُوکد، خبر کد. ^{۱۱} وختی اونا شینید که عیسی زنده شده و دَ وسیله مریم دیده شده، اونا باور نکد.

^{۱۲} بعد ازو عیسی دَ شکلِ دیگه دَ دُو نفرِ ازوا دَ حالیکه سون اطراف مورفت، ظاهر شد. ^{۱۳} اونا رفته دَ دیگرو خبر دد، مگم اونا دَ تورای ازوا ام باور نکد.

^{۱۴} چند وخت بعد عیسی دَ امزو یازده یار که سرِ دسترخو ششتند ظاهر شد و اونا ره بخاطرِ بے ایمانی و سخت دلی ازوا سرزنش کد، چراکه اونا دَ تورای کسای باور نکد که او ره بعد از دُوباره زنده شُدون شی دیدد. ^{۱۵} اوخته او دزوا گُفت: ”دَ تمام دُنیا بورید و خوشخبری ره دَ تمام مخلوقاتِ اعلان کُنید. ^{۱۶} هر کسی که ایمان میره و عُسلِ تعمید میگیره نجات پیدا مونه، مگم هر کسی که ایمان نَمیره، او محکوم موشه. ^{۱۷} و اینیا نشانی های آسته که ایماندارا قد خُو دَره: اونا دَ نامِ ازمه جنیات ره بُر مونه، دَ زیونای نو توره مُوگیه، ^{۱۸} مار ها ره قد دِستای خُو باله مونه و اگه زارِ کُشِنده ره وُچی کُنه دزوا کُدم ضررِ نَمیرسنه و اونا دِستای خُو ره دَ بِلِه ناجورا میله و اونا جور موشه.“

^{۱۹} مولا عیسی بعد از توره گُفتو قد ازوا سونِ آسمو بُرده شد و دَ دِستِ راستِ خُدا شِشت. ^{۲۰} و یارا بُرو رفته خوشخبری ره دَ هر جای اعلان مُوکد و دَ عینِ حالِ مولا قد ازوا کار مُوکد و کلامِ خُو ره قد مُعجزه های که انجام موشد، تصدیق مُوکد. ^a]

^a ۱۶:۲۰ آیه های ۹ تا ۲۰ دَ بعضی نُسخه های قدیم شامل نیبیه.